

Školní vzdělávací program

Základní škola Písnice

„Vzdělání je schopnost porozumět druhým.“

J. W. Goethe

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
1.1	PŘEDKLADATEL.....	2
1.2	ZŘIZOVATEL	2
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
2.1	VELIKOST A VYBAVENÍ ŠKOLY	2
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	3
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	3
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	4
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	4
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	4
3.3	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	7
3.4	SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK.....	8
4.	UČEBNÍ PLÁN	9
4.1	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	9
5.	UČEBNÍ OSNOVY.....	10
5.1	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	10
5.2	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - JAZYKOVÁ VÝCHOVA V ČESKÉM JAZYCE	18
5.3	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – KOMUNIKAČNÍ, SLOHOVÁ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA V ČESKÉM JAZYCE	18
5.4	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - ANGLICKÝ JAZYK	26
5.5	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – MATEMATIKA	34
5.6	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – INFORMATIKA.....	49
5.7	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY - PRVOUKA-VLASTIVĚDA-PŘÍRODOVĚDA.....	55
5.8	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - VÝTVARNÁ VÝCHOVA	71
5.9	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - HUDEBNÍ VÝCHOVA	80
5.10	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI	86
5.11	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - TĚLESNÁ VÝCHOVA	95
6.	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	102
6.1	PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	102
6.2	ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKA	103
	PRŮBĚŽNÉ	103
	HODNOCENÍ	103
	SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ	103
	INDIVIDUÁLNÍ KONZULTACE	103
	VYSVĚDČENÍ.....	103
6.3	KRITÉRIA HODNOCENÍ.....	104
7.	ZÁVĚR.....	105

1. Identifikační údaje

Název: Školní vzdělávací program Základní škola Písnice

Motto: „Vzdělání je schopnost porozumět druhým.“

Č.j.: 2023S042 Spisový znak 03.6 Skartační znak A10

Platný od : 1.9. 2023

1.1 Předkladatel

Škola: Základní škola Písnice
Adresa: Ladislava Coňka 40/3, Praha 4 - Písnice, 142 00
Ředitelka: Mgr. Blanka Chýlová
Koordinátorka ŠVP: Mgr. Blanka Chýlová
Tel.: 261911451
e-mail: skola@zspisnice.info
web: www.zspisnice.info
IČO: 60437936
IZO: 102085986
RED IZO: 600037258

Mgr. Blanka Chýlová, ředitelka školy

Razítko školy:

1.2 Zřizovatel

Městská část Praha-Libuš, Libušská 35, Praha 4 - Libuš, 142 00
Vedoucí odboru školství Praha 12: Mgr. Ivan Martínek
Telefon: 244 028 300
e-mail: martinek.ivan@praha12.cz

2. Charakteristika školy**2.1 Velikost a vybavení školy**

Naše škola je umístěna v Praze 4 - Písnici, v klidné části obce, historickou školní budovu obklopuje prostorná zahrada. Kapacita školy je 160 žáků. Nejsme školou plně organizovanou, máme pouze 1.stupeň základní školy, tedy 1. až 5. ročník základní školy. Nedílnou součástí je školní družina, vlastní školní jídelna, osvětlené, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, venkovní učebna a část určená pro environmentální vzdělávání (kompostéry, záhony, broukoviště atd.).

Pro žáky je k dispozici sedm kmenových tříd a počítačová učebna, učebny jsou rozmanité velikostí i výzdobou přizpůsobené potřebám a zájmům žáků. Všechny mají moderní technické vybavení. Pro výuku jsou určeny také dvě mobilní IT učebny s iPady.

Škola nemá vlastní tělocvičnu. Využíváme tělocvičnu Klubu Junior.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor se skládá z kreativních pedagogů, kteří se podílejí na zlepšování efektivity vyučování pro všechny žáky. Sledují aktuální trendy a potřeby společnosti ve vzdělávání. Společným vzděláváním a diskuzemi pracujeme na jednotném laskavém a důsledném přístupu k žákům. U nás je nutností a zároveň i samozřejmostí týmová spolupráce a vzájemná inspirace. Pedagogové vytvářejí příznivé klima školy, spolupracují s rodiči, zajišťují pro žáky přínosné akce i mimo budovu školy.

Školní poradenské pracoviště tvoří školní psycholog, výchovný poradce, speciální pedagog a metodik prevence. Zabývá se předcházení školní neúspěšnosti dětí a podporou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na škole pracuje také koordinátor IT, EVO a koordinátor školních akcí a kroužků. Speciální pedagog se věnuje žákům se speciálními výukovými potřebami, další pedagog je tu také pro výuku češtiny jako druhého cizího jazyka. Pravidelně do školy docházejí zaměstnanci pedagogicko-psychologické poradny a OSPODu.

Péči o třídní kolektiv zajišťuje především třídní vyučující a také vychovatelky školní družiny.

2.3 Dlouhodobé projekty

Podporujeme plánování a realizaci dlouhodobých projektů v souladu se zaměřením školy (viz bod 3.1.):

„Cizím jazykem do Evropy“.

Slouží našim žákům k rozvoji cizího jazyka a jeho praktického využívání. V rámci mezinárodní spolupráce se zúčastňujeme multikulturního projektu Youth4Impact z organizace Aiesec, jehož cílem je podpora udržitelného rozvoje a globálních občanských hodnot.

„Pohybem ke zdraví“

Na vytváření náplně projektu se podílejí všichni, kterým záleží vytvoření vhodných pohybových aktivit pro mladší školní věk. Pravidelná sportovní odpoledne se konají ve školní družině. Pořádáme také sportovní akce ve spolupráci s rodiči či sportovními kluby.

„Učení v přírodě“.

Tímto dlouhodobým projektem jsme získali cenné zkušenosti a vybavení pro venkovní činnostní učení. Využíváme školní zahrady, venkovní učebny a blízké okolí školy.

„Zapojení virtuální a rozšířené reality do výuky“

Tomuto projektu se dlouhodobě věnujeme v rámci inovativního učení.

Rozvoj školy jako místa k učení žáků s různými vzdělávacími potřebami

Program naší školy umožňuje rozvoj každého žáka s přihlédnutím k jeho individuálním potřebám. (více viz. 3.3)

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola je zaměřena na výuku cizích jazyků a využívání moderních technologií.

V ŠVP klademe důraz na to, že nezáleží na množství poznatků, ale na jejich trvalosti a propojenosti s praktickým životem, na mezilidské vztahy, na prostor pro vlastní iniciativu, na realizaci a seberealizaci jednotlivce a na individuální hodnocení.

Má-li se žák ve škole dobře cítit a má-li být proces učení kvalitní a motivující, musí se uskutečňovat v prostředí, kde jsou zajištěny podmínky pro:

a) bezpečné klima

Naše škola se snaží vytvářet příjemné a podněcující prostředí pro žáky, jejich rodiče, ale i pedagogy a ostatní zaměstnance. Ve škole podporujeme vzájemnou důvěru a respekt, demokratická pravidla a vnitřní kázeň. Děláme vše pro to, aby naše škola byla otevřená k žákům, rodičům i všem ostatním, kteří mají o nás a o naši práci zájem.

b) vzdělávání (metody a formy práce)

Používáme takové metody a formy výuky, které podporují učení žáků. Snažíme se být otevření k žákovu očekávání, uspokojovat jeho potřeby, přizpůsobovat výuku potřebám žáků. Využíváme efektivní vyučovací strategie. Sledujeme výkony žáka a usilujeme o dosažení úspěchu.

c) mimoškolní činnost

Naše škola je i místem pro další aktivity našich žáků po ukončení výuky. Školní družina se snaží žákům odpolední pobyt ve škole zpříjemnit i tím, že pro ně organizuje volnočasové vzdělávací aktivity. Vedle školní družiny mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky a účastnit se akcí pořádaných Spolkem rodičů.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Obecná charakteristika používaných strategií

K rozvoji klíčových kompetencí volí naše škola tyto vyučovací strategie:

Konstruktivistické přístupy k učení a vyučování, které chápou poznávání jako postupný proces charakterizovaný především aktivitou žáka a rolí učitele jako koordinátora žákova učení. Konstruktivistické postupy pracují se zkušeností žáků a směřují k vyšší úrovni poznávání, k rozvoji myšlení. Součástí konstruktivistických přístupů je učení, ve kterém si žáci uvědomují, jak se učili, co jim pomáhalo v učení a co se potřebují dále učit.

Zdrojem konstruktivistických přístupů k učení a vyučování je nám především **program Čtením a psaním ke kritickému myšlení (RWCT)**, který nabízí jak účinný učební model evokace - uvědomění si významu – reflexe (E-U-R), tak řadu konkrétních vyučovacích metod (brainstorming, myšlenkovou mapu, I.N.S.E.R.T., řízené čtení, diskuzi, referáty, dílnu

čtení, metody psaní, metody reflexe a sebereflexe, metody sebehodnocení). Uvědomujeme si, že program RWCT volí jako základní prostředek učení především jazyk, který si žáci primární školy osvojují, zvláště v jeho psané a čtené formě teprve postupně. Inspirujeme se proto i dalšími přístupy, které nám umožňují dále rozvíjet praktické činnosti a princip názornosti.

Metodou, která vede k řešení praktických úkolů a k rozvoji vědomostí, dovedností a postupů nejširšího spektra, jsou **výchovně vzdělávací projekty**. Jejich realizování navíc podporuje globální pohled dítěte na svět a tedy integraci učiva. Plánujeme a realizujeme projekty různého charakteru i rozsahu, v rámci jednotlivých tříd, v rámci škol v přírodě, v paralelních třídách i napříč celou primární školou. Podle možností a příležitostí se účastníme i projektů mezinárodních, které umožňují našim žákům poznávat jiné kultury a komunikovat cizím jazykem.

V doposud uvedených přístupech k učení dominuje především strategie **kooperativního učení**, které považujeme za vhodné uspořádání vztahů k efektivnímu učení žáků. Zcela konkrétní metody kooperativního učení nám opět nabízí program RWCT, který podporuje práci ve dvojicích, ale využívá i složitějších postupů jako je např. „skládankové učení“ nebo „učíme se navzájem“. Kooperativní činnost vyvažujeme i **individuálními činnostmi** a úkoly, které vycházejí z potřeb jednotlivých žáků a respektují je. Vedle těchto strategií využíváme ve škole i **soutěže**.

Nové přístupy ke kognitivnímu a sociálnímu učení rozšiřujeme o cesty, které vedou cíleně k rozvoji emocionální stránky žáka a jinými cestami také k rozvoji jeho sociální stránky. Zařazujeme **metody osobnostního a sociálního rozvoje a metody dramatické výchovy**. Žáci se jimi učí řešit konfliktní situace, které je mohou potkat v životě. Využíváním prostředků dramatického umění rozvíjejí tvořivost a další způsoby vyjadřování a komunikace. Neopomenutelným prostředkem jsou časté návštěvy divadel, výstav, městské knihovny, exkurze. Do školy pravidelně zveme divadelní i hudební soubory.

Metody a postupy naplňování klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Strategie k jejímu naplnění
Kompetence k učení	> Podporujeme zájem žáků o učení tím, že oceňujeme jejich aktivitu a snahu, při výběru učiva respektujeme jeho aktuálnost a zájmy žáků, vytváříme podmínky podle jejich individuálních potřeb a možností. > Oceňujeme a využíváme zájmů a dovedností, které žáci získávají mimo vyučování. > Učíme žáky práci s informacemi a informačními zdroji: učíme je číst s porozuměním, pracovat s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou, vyhledávat a třídit informace, klást otázky, argumentovat, diskutovat, prezentovat výsledky svého učení. > Zakládáme a rozšiřujeme třídní knihovničky. > Učíme žáky algoritmům činností. Nabízíme žákům pomůcky ke snazšímu porozumění a naučení nového učiva. > Zařazujeme kooperativní činnosti. > Vedeme žáky k prezentaci toho, co se naučili, např. prezentací referátů, vyjadřování vlastními slovy, využití naučeného v praktických úkolech a v životě.

	> Vedeme žáky k reflexi a sebereflexi procesu učení. Komentujeme, třídíme, prezentujeme, a obhajujeme práce. > Zadáváme termínované domácí úkoly. > Využíváme výukové programy, interaktivní tabule, besedy, práce s encyklopedií. > Nabízíme vědomostní a dovednostní soutěže a olympiády (Matematický klokan). > Pracujeme s autoevaluačními archy. > Využíváme testování ČŠI.
Kompetence k řešení problémů	> Zadáváme problémové úlohy, které předpokládají identifikování problému a nalezení vhodného řešení. > Oceňujeme více cest, způsobů řešení. > Realizujeme projekty, jejichž podstatou je řešení vzniklého aktuálního problému. > Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj - konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi. > Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k pomoci druhému. > Vedeme žáky k samostatnému řešení > Nabízíme řešení problémů se školní psycholožkou.
Kompetence komunikativní	> Učíme se naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně. > Budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami. > Učíme se diskutovat podle pravidel efektivní diskuse. > V dramatické výchově se učíme dalším prostředkům komunikace (nonverbální komunikace). Využíváme komunitní kruh k vyjádření zkušeností, názorů, otázek, k výměně informací a názorů, k řešení problémů. > Realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (ústně, písemně, telefonem, e-mailem,...). > Organizujeme aktivity napříč školou, při kterých se setkávají a spolu pracují žáci různých tříd a ročníků. > Realizujeme výstavy a vystoupení žáků na školní akademii, > Jednání s rodiči vedeme tradičně (=třídní schůzky), ale i na konzultačních hodinách za účasti učitele, žáka a rodiče. > Zveme rodiče do výuky, na akce.
Kompetence sociální a personální	> Budujeme pozitivní školní a třídní klima. > Vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vracíme se k jejich naplňování. > Zařazujeme kooperativní činnosti do výuky - práci ve dvojicích i ve skupinách. > Vytváříme projekty pro skupiny žáků. > Využíváme metod dramatické výchovy k sociálnímu učení. > Proměňujeme skupiny, ve kterých se žáci učí. > Učíme žáky přijímat rozličné role ve skupině. > Se žáky reflektujeme své sociální a personální dovednosti. > Umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti. > Využíváme příležitosti k multikulturní výchově, mimo jiné i bohatých zkušeností spolužáků s odlišným mateřským jazykem, kteří nás seznamují s kulturou země, ze které pocházejí. > Seznamujeme žáky a rodiče se školním řádem.

Kompetence občanské	> Budujeme společně se žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách. Vytváříme společně pravidla a trváme na jejich dodržování. > Respektujeme individuality ve školním a třídním kolektivu. > Realizujeme výuku s tématem dětských práv. > Snažíme se v žácích budovat hrdost na školu, do které chodí, která jim také patří, kterou spoluvytvářejí, ovlivňují její jméno, mohou ji reprezentovat na veřejnosti, např. na výletech, školách v přírodě a v soutěžích. > V projektech se seznamujeme s Evropskou unií, jejíž jsme členy.
Kompetence pracovní	> Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem žáků > Nabízíme zajímavé činnosti pro chlapce i dívky. > Využíváme v matematice postupů činnostního učení. > Dbáme na bezpečnost při práci. > Vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků. > Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid). > Vedeme žáky k objevování skrytých potencialit, které v sobě mají, nových zájmů a činností, kterým by se mohli věnovat. > Organizujeme dílny zaměřené na vyrábění výrobků k lidovým tradicím a svátkům (Velikonoce, Vánoce), při kterých si žáci mohou vybírat podle zájmů zajímavé pracovní činnosti. > Věnujeme pozornost povoláním, která existují, a povoláním rodičů žáků. > Organizujeme exkurze na různá pracoviště v místě bydliště nebo v rámci školy v přírodě. > Podle možností vytváříme situace k práci na školní zahradě, k přípravě pokrmů > Nabízíme zájmové kroužky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Nastavení potřebné podpory při vzdělávání výše uvedených žáků primárně vychází z pedagogické diagnostiky vyučujícího, následně může být sestaven Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) podle něhož je žák vzděláván. Pedagogickou diagnostiku provádí pedagog průběžně v rámci vzdělávacího procesu a upravuje podmínky vzdělávání (metody a

způsoby práce) v rámci své kompetence, nejsou-li tyto úpravy dostačující přizve na pomoc školního speciálního pedagoga, který navrhne další postup (depistáž ve třídě, individuální speciálně pedagogický screening dítěte za přítomnosti rodiče, či přizvání dalších odborníků a návrhy na specializovaná vyšetření).

V případě, že škola obdržela doporučení z pedagogicko psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra je vzdělávání žáka upraveno v souladu s těmito doporučeními vč. vzdělávání dle Individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP)

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Na škole působí školní psycholog a speciální pedagog.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: reedukace zaměřená na čtení a percepční dovednosti, logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči a práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpurnými opatřeními v rámci IVP.

3.4 Seznam používaných zkratk

1) Vzdělávací předměty	2) Průřezová témata
Český jazyk a literatura - ČJ Jazyková výchova v ČJ - JV Komunikační, slohová a literární výchova v ČJ - KSLV Anglický jazyk - AJ Matematika - M Informatika - INF Prvouka - PRV Vlastivěda - VL Přírodověda - PŘ Hudební výchova - HV Výtvarná výchova - VV Tělesná výchova - TV Pracovní činnosti - PČ	Osobnostní a sociální výchova - OSV Výchova demokratického občana - VDO Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS Multikulturní výchova - MKV Environmentální výchova - ENV Mediální výchova - MED

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	naše dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+1	6+1	7+1			19+3
	Jazyková výchova v českém jazyce				4+1	4	8+1
	Komunikační, slohová a literární výchova v českém jazyce				3	3	6
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3+1	9+5
Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	4+1	4+1	5+1	4+1	20+5
Informační a komunikační technologie	Informatika			0+1	1	1	2+1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1+1	2			5+1
	Vlastivěda				2/1	2/1	3
	Přírodověda				1/2	1/2	3
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem		21	22	24	26	25	118

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

4. ročník Přírodověda - 1. pol. 1h, 2. pol. 2h Vlastivěda 1. pol. 2h, 2. pol. 1h.

5. ročník Přírodověda - 1. pol. 1h, 2. pol. 2h Vlastivěda 1. pol. 2h, 2. pol. 1h.

16 disponibilních hodin:

Českém jazyk a literatura 3 hodiny (1. ročník 1h, 2. ročník 1h, 3. ročník 1h)

Jazyková výchova v ČJ 1 hodina (4. ročník 1h)

Anglický jazyk 5 hodin (1. ročník 2h, 2. ročník 2h, 5. ročník 1h)

Matematika 5 hodin (v každém ročníku 1h)

Prvouka 1 hodina (2. ročník 1h)

Informatika 1 hodina (3. ročník 1h)

Anglický jazyk

Je naším profilovým předmětem, takže je zařazen do učebního plánu již v první a ve druhém ročníku se čtyřhodinovou dotací (disponibilní hodiny).

Obecné poznámky

Výuka probíhá v 1. - 5. ročníku. Žáci jsou do ročníků rozdělováni podle věku. Při integraci předmětů, při projektech, tématické výuce apod. musí vyučující dodržet časovou proporci jednotlivých předmětů v týdnu a zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace atd.)

Průřezová témata průběžně přirozeně prolínají všemi vyučovacími předměty a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných předmětů.

5. Učební osnovy

Naše učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů jsou vytvořeny na principu rozpracování každého oborového výstupu od prvního do pátého ročníku tak, že se postupuje od nejjednoduššího ke složitějšímu, a to až k výstupu v páté třídě.

Tímto konceptem sledujeme to, když pedagog odejde z naší školy například ve třetí třídě, aby nově nastupující učitel věděl, co je v daném předmětu probráno a co ho ještě čeká.

V rozpracovaných výstupech jednotlivých předmětů jsou začleněny dílčí části klíčových kompetencí.

5.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**Charakteristika vyučovacího předmětu**

Seznámení žáků s gramatickým a pravopisným systémem českého jazyka. Cílem je, aby žáci ovládali základy pravopisu a gramatiky, dokázali je prakticky využívat a zároveň stavět na svých teoretických znalostech systému českého jazyka.

Žáci se potřebují účinně dorozumět slovem a písmem. Zaměřujeme se na to, aby žáci uměli komunikovat, porozumět textům a instrukcím, vnímat literární dílo, sdělit svůj postoj nebo pocit, pochopit záměry a postoje ostatních, umět naslouchat druhým.

Časová dotace vyučovacího předmětu Český jazyk je ve 1. a 2. ročníku 7 hodin týdně a ve 3. ročníku je to 8 hodin týdně.

Očíslované **Očekávané výstupy** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

1. *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
2. *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
3. *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
4. *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
5. *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
6. *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
7. *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
8. *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*

9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
22. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
23. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
24. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost
25. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
26. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
27. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
28. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
29. odůvodňuje a píše správně: ily po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ůl, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
39. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
40. vyjadřuje své pocity z přečteného textu
41. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
42. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I. Čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty Učivo: Čtení RVP: I.období 1, 5 Minimální doporučená úroveň 1M	1. ročník - poznává písmena abecedy - čte pomoci hláskování nebo slabikování 2. ročník - správně dýchá, dodržuje mluvní takty přiměřeně intonuje - čte plynule pomoci hláskování nebo slabikování - snaží se o tiché čtení - účastní se společné četby - čte individuálně 3. ročník - používá četbu jako pramen poznání o světě - používá vyšší prostředky techniky čtení (plynulé čtení vět a souvětí, správné frázování, větný přízvuk, přiměřená síla a barva hlasu)	Průřezová témata: OSV - poznávání lidí EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - multikultura Mezipředmětové vztahy: HV - dechová cvičení, zpěv, vytleskávání, rytmus ČJS - vyhledávání informací v textu Poznámky: referáty o knihách vyhledávání informací v encyklopediích návštěvy knihovny čtenářská dílna čtení jako dorozumívací prostředek ve všech předmětech jazykolamy, říkadla
II. Odliší v textu podstatné a okrajové informace vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Posoudí úplnost či	1.ročník - zkoumá souvislosti, domýšlí pokračování příběhů, tvoří závěry - kriticky vnímá a hodnotí - snaží se najít dobré, učí se nebát říci kritiku, hledat řešení - poznává vztah slov, vět a skutečnosti	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - SR - kooperace a kompetice Mezipředmětové vztahy: VV - obrázková osnova

neúplnost jednoduchého sdělení Učivo: Čtení naslouchání RVP: I. období- 3, 7, 11 7M, 17M	2. ročník - klade otázky k textu - klade účelově zaměřené otázky - pozná sled událostí - osnova příběhu - nalézá hlavní dějové linie s vypuštěním podrobností 3.ročník - sestaví osnovu příběhu - snaží se o stručnost ve vyjadřování a vystižení podstaty děje	DV- dramatizace <i>Poznámky:</i> podvojný deník reportáže práce s encyklopediemi
III. Rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje Učivo: Mluvený projev RVP I. období: 2,3, 5,7 Minimální doporučená úroveň 2M	1.ročník - vnímavě poslouchá četbu prózy a poezie - ilustruje a dramatizuje poslouchaný text - vypráví o dojmech a tématech z četby - vymýšlí a domýšlí příběhy - jednoduchým způsobem reprodukuje slyšené - pozorně naslouchá 2.ročník - ilustruje, dramatizuje - poslouchá čtené texty - hlasitě čte na pokračování - rozliší poezii a prózu - hodnotí činy, postoje a city postav - ke svému poznání využívá knihu, média 3.ročník - používá četbu jako zdroje zážitků a předmětu sdělování (rozhovory o knihách, oblíbená témata - žánry, srovnávání různého zpracování stejného námětu, referáty o knihách) - používá četbu jako pramene poznání o světě - učí se soustředěně poslouchat text určený k další práci - klade a zodpovídá otázky - vyjadřuje hodnotící postoje	<i>Průřezová témata:</i> OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - SR - komunikace OSV - SR - mezilidské vztahy <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - ilustrace dle četby ČJS-vyhledávání základních poznatků v encyklopediích <i>Poznámky:</i> dramatizace diskuse o problémových otázkách
IV. Zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu Učivo: Mluvený projev RVP I.období: 3,4,5,6, 7,26, 27 Minimální doporučená úroveň 2M	1. ročník - seznamuje se se zásadami pro komunikaci s ostatními - učí se jednat ve sporech a při střetu zájmů - snaží se o zřetelnost v řeči - učí se umět pochválit ostatní i sebe - tvoří otázky 2.ročník - učí se respektovat vyjádření druhých a pozorně naslouchat - obhájí svůj názor - pokouší se o spisovné vyjadřování v projevech, pozdravy, děkování, omluva - rozvíjí souvislé vyjadřování 3.ročník - klade a zodpovídá otázky - cvičí se ve vyjadřovací pohotovosti - zdvořile jedná při veřejném projevu	<i>Průřezová témata:</i> OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - OR - psychohygiena VDO - občanská společnost a škola VDO - občan, občanská společnost a stát MKV - principy sociálního smíru a solidarity <i>Mezipředmětové vztahy:</i> ČJS- modelové situace - komunitní kruh společné hry <i>Poznámky:</i> třídní pravidla obhajoba své práce hodnocení práce ostatních

		sebehodnocení
V. Rozpoznává jednoduché případy manipulativní komunikace Učivo: Mluvený projev RVP I.období: 3, 6 Minimální doporučená úroveň 10M, 28M	1.ročník - učí se jednat ve sporech a při střetu zájmů - zkoumá souvislosti, domýšlí pokračování příběhů, tvoří závěry - kriticky vnímá a hodnotí, učí se najít dobré, nebát se říct kritiku, hledat řešení pochválí sebe a ostatní - vyjádří souhlas a nesouhlas - dokáže odmítnout nebo trvat na svém 2. ročník - hodnotí činy, postoje, city obhajuje svůj názor - řeší jednoduché konflikty - spolupracuje v malé skupině 3.ročník - vyjadřuje hodnotící postoje - pěstuje nadhled nad sebou a svými zážitky - rozeznává rozdíl mezi prosbou a škemráním, strohým a ohleduplným odmítnutím, zákazem a varováním - učí se jednat proti záměrnému pokoušení	Průřezová témata: MED - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality v MED - vnímání autora mediálních sdělení MED - práce v realizačním týmu Mezipředmětové vztahy: kolektivní hry Poznámky: komunitní kruh diskuse o problémech projekty ranní diskuse na koberci příklady z literatury vstupování do rolí
VI. V mluveném projevu používá základní komunikační pravidla. Uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu RVP I.období: 3,4, 5, 6, Učivo: Mluvený projev Minimální doporučená úroveň Minimální doporučená úroveň 3M, 19M	1.ročník - rozvíjí fonemický sluch (přes slabiky - rytmus slabik, přes slova - rytmus slov - jednoduché básně) - jednoduše reprodukuje slyšené slovo - zřetelně se vyjadřuje 2.ročník - učí se správně vyslovovat samohlásky, souhlásky a souhláskové skupiny - učí se správně intonovat v mluveném projevu 3.ročník - seznamuje se se spisovnou a nespisovnou výslovností - moduluje souvislou řeč - učí se zdvořilosti a zkušenosti ve veřejném řečovém jednání	Průřezová témata: OSV - mezilidské vztahy OSV - komunikace OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezipředmětové vztahy: rytmus, básně, říkadla, hádanky, křížovky Poznámky: dechová cvičení spisovné vyjadřování při prezentacích Jazykolamy
VII. Osvojuje si základní normy ústního i písemného vyjadřování, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev,	1. ročník - učí se připravit pracovní místo - dostatek prostoru - provádí uvolňovací cviky - správně drží psací náčiní - orientuje se v prostoru - vymýšlí a domýšlí příběhy - jednoduše reprodukuje slyšené - tvoří otázky	Průřezová témata: OSV - sebezpoznání a sebezpojetí OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezipředmětové vztahy:

zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry Učivo: Mluvený projev Písemný projev RVP 1. období: 8,9,10 Minimální doporučená úroveň 30M, 4M, 27M, 26M, 14M, 11M, 24M, 16M,	- odpovídá na otázky - chápe důležitost a závaznost napsaného textu 2. ročník - upřesňuje si jemnou motoriku ruky - snaží se o úpravnost psaného textu - rozvíjí osobité rysy rukopisu - seznamuje se s druhy vět, interpunkcí - poprvé se seznamuje s pravidly o uspořádání vět v souvětí - nalézá hlavní dějové linie s vypuštěním podrobností - začíná používat písemný projev jako zdroj informací a myšlenek 3. ročník - vymýšlí nadpis textu, hlavní a dílčí nadpisy k textu - odpovídá na otázky k problematice textu - domýšlí konce čteného příběhu - rozezná základní typy žánrů	ČJS - myšlenkové mapy VV - uvolňovací cviky ČSP- práce s drobným materiálem Poznámky: modelové situace rozhovor, otázky čtenářský deník
VIII. Porovnává významy slov, hledá a poznává slova příbuzná. Tvoří slova a seznamuje se s jejich stavbou. Třídí plnovýznamová slova podle významu a podle slovních druhů. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary Učivo: Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví RVP I. období: 23,24,25, 26 Minimální doporučená úroveň 23M, 24M, 21M	1. ročník - rozpoznává vztah slova, věty, skutečnosti - porovnává význam slov - seznamuje se s pořádkem slov ve větě - porovnává a vymýšlí slova opačného a blízkého významu - třídí slova (lidé, zvířata, věci, barvy, zvuky, činnosti...) 2.ročník - rozšiřuje si slovní zásobu - synonyma, antonyma - rozvíjí jazykové citění - různé tvary téhož slova - seznamuje se s významem slov - nadřazená, podřazená, souřadná - vyjmenuje slovní druhy - seznamuje se s vybranými slovními druhy 3.ročník - rozlišuje různé tvary slova a slov příbuzných - řadí příbuzná slova do řad - závislost významu slova na slovoslovné stavbě - rozlišuje synonyma, antonyma, homonyma - rozpozná slovní druhy, určí ohebné a neohebné	<i>Průřezová témata:</i> OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - sebepoznání a sebepojetí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> HV - vymýšlení písni VV - malování slov,vymýšlení příběhů na slova M - vymýšlení slovních úloh <i>Poznámky:</i> komunitní kruh hry na paměť a rozvoj slovní zásoby vlastní tvorba práce s literárními texty
IX. Rozlišuje věty jednoduché a souvětí, určuje věty podle funkce (postoje mluvčího). Užívá vhodných spojovacích výrazů. Vyhledává základní skladební dvojice	1. ročník - seznamuje se s větou, tvoří věty - učí se rozlišovat interpunkční znaménka větné intonace na konci věty 2. ročník - poznává hranice a posloupnost slov ve větě - rozlišuje věty podle postojů mluvčího - připravuje se na pochopení uspořádání vět	<i>Průřezová témata:</i> OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - kreativita <i>Mezipředmětové vztahy:</i> <i>Poznámky:</i> dramatizace dialogy, rozhovory porovnávání v literatuře

Učivo: Skladba RVP 1.období: 27, 28 Minimální doporučená úroveň 21M, 22M, 24M	v souvětí 3.ročník - poznává stavbu věty a souvětí - rozvíjí a doplňuje věty - rozlišuje vazby mezi slovy ve větě –holý podmět a přísudek	vlastní tvorba
X. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Postupně zvládá základní principy lexikálního pravopisu slov českých a ne j frekventovanějších slov přejatých a základy syntaktického pravopisu Učivo: Zvuková stránka jazyka Pravopis RVP I. období: 22,26,29 Minimální doporučená úroveň 6M, 20M, 9M, 5M, 22M, 8M, 25M, 18M, 14M	1.ročník - rozvíjí fonemický sluch (přes hlásky, slabiky, slova) hry s délkou slabik - opisuje písmena, slova, věty, příběhy - rozlišuje interpunkční znaménka a větnou intonaci na konci věty 2.ročník - seznamuje se se stavbou slabik, slov, vět - rozvíjí jazykové citění (různé tvary téhož slova) - učí se správné výslovnosti (sluchová diskriminace hlásek) - píše velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen a místních názvů - rozliší souhlásky tvrdé, měkké - seznámí se s pravidlem psaní ú - ů - pozná párové souhlásky a jejich pravidla psaní 3.ročník - seznamuje se se spisovnou a nespisovnou výslovností - zdokonaluje bezchybný a úpravný opis - využívá abecedu pro práci s odbornou literaturou - píše velká písmena u vlastních jmen - seznamuje se s psaním i/í, y/ý po obojetných souhláskách uvnitř slova - seznamuje se s interpunkcí v souvětí - rozlišuje jednoduché mluvnické tvary	<i>Průřezová témata:</i> OSV - kreativita EGS - Evropa a svět nás zajímá <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - hry s písmeny a se jmény HV - zpěv - dramatizace
XI. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je RVP I.období:40 Učivo: Poslech literárních textů Zážitkové čtení s nasloucháním Tvořivé činnosti s literárním textem Minimální doporučená úroveň 27M, 1M, 30M, 32M,	1. ročník - soustředěně naslouchá čteným pohádkám a příběhům - sdílí s ostatními citové zážitky z poslechu - čte s porozuměním - identifikuje postavy, děj - vypráví obsah přečteného - povídá o dojmech z četby - odpovídá na otázky k textu - kriticky vnímá a hodnotí text - učí se hledat dobro, učí se říci kritiku - svůj názor, hledá různá alternativní řešení 2.ročník - přesouvá pozornost od věcných souvislostí ke vztahům, postojům, vlastnostem = vysuzování - zjišťuje vztahy, příčiny, postoje - transformuje text do jiných forem, např. přednes z paměti - klade vlastní jednoduché otázky k textu	<i>Průřezová témata:</i> OSV - hodnoty, postoje, praktická etika MKV - lidské vztahy MED - kritické čtení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> <i>Poznámky:</i> komunitní kruh, diskuse čtenářská dílna práce s odbornou literaturou podvojný deník různé texty, encyklopedie prezentace práce jednotlivce, skupiny diskuse,

	- popisuje činy a postoje postav - obhájí svůj názor - hledá hlavní dějové linie - diskutuje rozvíjí souvislé vyjadřování 3. ročník - čtením získává zážitky pro další sdílení - hovoří o přečtených knihách, oblíbených tématech - srovnává různé zpracování stejného námětu - orientuje se v přečteném textu = najde požadovaný údaj, důležité pasáže pro vývoj děje	
XII. Podle svých schopností volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma. Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku. Učivo: Tvořivé činnosti s literárním textem RVP I.období:4, 5, 7,11, 39, 42 Minimální doporučená úroveň 26M, 3M, 10M, 12M	1.ročník - snaží se správně vyslovovat, dostatečně hlasitě při ústním projevu - poslouchá pohádky, jednoduše reprodukuje text - spojuje četbu, poslech a kresbu - dotváří příběhy - ilustruje text - vypráví o tématech z četby - vymýšlí příběhy - jednoduše reprodukuje slyšené - zkoumá souvislosti, domýšlí pokračování příběhů, tvoří závěry - snaží se o zřetelnost v řeči - vypráví podle obrázkové osnovy - vnímavě poslouchá četbu prózy i poezie - vytváří si vlastní vztah - hraje si s rýmy - přednáší jednoduché říkanky, povídky... - nebojí se vystupovat před kolektivem - intonuje na konci věty podle interpunkčních znamének 2. ročník - klade otázky k textu, odpovídá na otázky - snaží se o spisovné vyjadřování - recituje jednoduché básně - napodobuje, pokouší se o dramatické jednání 3.ročník - soustředěně poslouchá text určený k reprodukci - cvičí se ve vyjadřovací pohotovosti - sestaví osnovu - přednáší delší básně, krátké texty - čtený text využívá jako model pro vlastní tvorbu	<i>Průřezová témata:</i> MKV - lidské vztahy MED - stavba mediálních sdělení MED - kritické čtení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> HV - rytmus, zpěv, doprovod, dechová cvičení - dechová a rytmičká cvičení, zpěv, melodie hlasu - dramatizace, hra s loutkou VV + ČJS - časová osa, sled událostí - výroba loutky <i>Poznámky:</i> - čtenářská dílna - vlastní tvorba - dramatizace - obrázková osnova - komunitní kruh - hry na rozvoj slovní zásoby

XIII. Jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry dětské literatury Učivo: Základní literární pojmy RVP I. období:41 Minimální doporučená úroveň 32M	1.ročník - rozliší pohádku, hádanku, říkadlo - vnímavě poslouchá výraznou četbu prózy a poezie - hraje si s rytmem a rýmy - pracuje s dětskými encyklopediemi - čte dětské časopisy 2. ročník - poslouchá a čte poezii a složitější texty - poznává rozdíly mezi poezií a prózou - hraje si s rytmem a rýmy - pracuje s encyklopediemi - porovnává televizi - film – knihu – internet 3. ročník - seznamuje se s různými žánry (příběhy o zvířatech, s dětským hrdinou, o cizích zemích, pověsti, báje, naučná literatura, bajky) - čte literární a naukové texty, dětské encyklopedie - seznamuje se s přirovnáním, rytmem, rýmem, slohově zvláštními slovy - používá četbu jako zdroj zážitků a předmět sdělování(rozhovory o knihách, oblíbená témata - žánry, srovnávání různého zpracování stejného námětu, referáty o knihách)	<i>Průřezová témata:</i> OSV - komunikace OS V - hodnoty, postoje, praktická etika <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - obrázková osnova, leporela ČJS - pověsti, poslech, prostorové hry <i>Poznámky:</i> - divadlo, besedy - čtenářská dílna - dramatizace
XIV. Při jednoduché analýze textů používá elementární pojmy Učivo: Základní literární pojmy RVP I. období:41 Minimální doporučená úroveň 31M	1.ročník - seznamuje se s pojmy - pohádka, autor, ilustrátor, ilustrace - tvoří otázky - snaží se o kritické vnímání textu - píše vlastní tvorbu 2.ročník - vyhledává hlavního hrdinu a další postavy - dokončuje děj, hledá změnu děje, předvídá 3. ročník - vyhledává přirovnání, rýmy - hledá hlavní myšlenku	<i>Průřezová témata:</i> MED - vnímání autora mediálních sdělení MED - tvorba mediálního sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - kresba hlavních postav - zachycení děje <i>Poznámky:</i> divadlo vymýšlení básní, textů práce s knihou, encyklopedií čtenářská dílna vlastní tvorba
XV. Využívá literární text jako zdroj informací a prožitků Učivo: Poslech literárních textů Zážitkové čtení s nasloucháním	1. ročník - poslouchá pohádky - sdílí citové zážitky - vnímavě poslouchá četbu prózy i poezie, odpovídá na otázky - ilustruje, inscenuje poslouchaný text - zkoumá souvislosti tvoří otázky k textu - kriticky vnímá a hodnotí - nachází dobré, nebojí se říci kritiku, hledá různá řešení	<i>Průřezová témata:</i> MKV - kulturní diferenciaci MKV - etnický původ <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - malba vlastních pocitů - pantomima - vyjádření pocitů beze slov

RVP I. období:40,42 Minimální doporučená úroveň 28M	2.ročník - sdílí poznatky a zážitky - samostatně vyhledává věci, které chce sdělit - čte knihy podle vlastního výběru 3. ročník - používá četbu jako zdroj zážitků a informací (rozhovory o knihách, porovnávání, referáty o knihách) - povídá o vlastních pocitech, náladách a dojmech - orientuje se ve slyšeném i přečteném textu	Poznámky: - komunitní kruh - práce s encyklopediemi - návštěvy knihovny, besedy - projekty - čtenářská dílna - návštěvy knihovny - třídní knihovnička
--	---	---

5.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - JAZYKOVÁ VÝCHOVA V ČESKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seznámení žáků s gramatickým a pravopisným systémem českého jazyka. Cílem je, aby žáci ovládali základy pravopisu a gramatiky, dokázali je prakticky využívat a zároveň stavět na svých teoretických znalostech systému českého jazyka.

Časová dotace vyučovacího předmětu Jazyková výchova v českém jazyce (**JV**) je ve 4. ročníku 5 hodin týdně a v 5. ročníku jsou to 4 hodin týdně.

Očíslované **Očekávané výstupy** z RVP ZV (dále v tabulce Výstup předmětu jsou uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

30. *porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová*
31. *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
32. *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
33. *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
34. *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
35. *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
36. *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
37. *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
38. *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

5.3 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – KOMUNIKAČNÍ, SLOHOVÁ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA V ČESKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci se potřebují účinně dorozumět slovem a písmem. Zaměřujeme se na to, aby žáci uměli komunikovat, porozumět textům a instrukcím, vnímat literární dílo, sdělit svůj postoj nebo pocit, pochopit záměry a postoje ostatních, umět naslouchat druhým.

Časová dotace vyučovacího předmětu Komunikační, slohová a literární výchova v českém jazyce (**KSLV**) je ve 4. ročníku a 5.ročníku 3 hodiny týdně.

Očíslované **Očekávané výstupy** z RVP ZV (dále v tabulce Výstup předmětu jsou uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

12. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
13. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
14. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
15. reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
16. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
17. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
18. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
19. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
20. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
21. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
43. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
44. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
45. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
46. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I. Čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty Učivo: Čtení RVP: 2. období: 12,18 KSLV Minimální doporučená úroveň 1M, 30M, 11M, 12M	4.ročník - uvědoměle a plynule čte s přirozenou intonací - člení text na věty, používá frázování, sílu a barvu hlasu - čte potichu s porozuměním - čte knihy podle vlastního výběru 5.ročník - běžně využívá tiché čtení - vystihuje jádro sdělení - hlouběji poznává rozdíly v pojetí a uměleckém zpracování různých textů - vnímá psychologii postav a obecnější souvislosti	Průřezová témata: OSV - poznávání lidí EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - multikultura Mezipředmětové vztahy: HV - dechová cvičení, zpěv, vytleskávání, rytmus ČJS - vyhledávání informací v textu Poznámky: referáty o knihách vyhledávání informací v encyklopediích návštěvy knihovny čtenářská dílna čtení jako dorozumívací prostředek ve všech předmětech jazykolamy, říkadla
II. Odliší v textu podstatné a okrajové informace vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení Učivo: Čtení s nasloucháním	4.ročník - srovnává texty z různých hledisek - orientuje se ve stavbě textu - rozlišuje věci podstatné od nepodstatných 5.ročník - dokáže vystihnout jádro sdělení - uvědomuje si rozdíl mezi faktem a tvrzením	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - SR - kooperace a kompetice Mezipředmětové vztahy: VV - obrázková osnova DV- dramatizace Poznámky:

RVP: 1. období-13,14, 21 KSLV Minimální doporučená úroveň 15M	- zkoumá ověřitelnosti informací - dokáže podávat informace ze svých poznámek	podvojný deník, reportáže práce s encyklopediemi
III. Rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje Učivo: Mluvený projev RVP 2. období: 15 KSLV Minimální doporučená úroveň 29M	4.ročník - orientuje se v naučných textech - vystihuje děj, změny - věcně a souvisle se vyjadřuje 5. ročník - vystihuje jádro sdělení	<i>Průřezová témata:</i> OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - SR - komunikace OSV - SR - mezilidské vztahy <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - ilustrace dle četby výroba loutek ČJS-vyhledávání základních poznatků v encyklopediích <i>Poznámky:</i>dramatizace diskuse o problémových otázkách
IV. Zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu Učivo: Mluvený projev RVP 2.období: 32,33, 36 JV Minimální doporučená úroveň 2M	4.ročník - užívá spojovací výrazy a souvětí - věcně a souvisle se vyjadřuje - zdvořile jedná s ostatními - předchází nedorozumění - porovnává názory, toleruje názory ostatních - používá přenesené výrazy 5. ročník - vyjednává a vyřizuje své záležitosti - dokáže obhájit vlastní názor - řeší konfliktní situace	Průřezová témata: OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - OR - psychohygiena VDO - občanská společnost a škola VDO - občan, občanská společnost a stát MKV - principy sociálního smíru a solidarity <i>Mezipředmětové vztahy:</i> ČJS- modelové situace - komunitní kruh společné hry <i>Poznámky:</i> Třídní pravidla obhajoba své práce hodnocení práce ostatních sebehodnocení
V. Rozpoznává jednoduché případy manipulativní komunikace Učivo: Mluvený projev RVP 2.období: 16, 17 KSLV Minimální doporučená úroveň 10M, 11M	4.ročník - předchází nedorozuměním - porovnává názory, učí se toleranci 5. ročník - obhájí vlastní názor - řeší konfliktní situace - hledá cesty k dohodě - uvědomuje si rozdíly mezi faktem a tvrzením - zkoumá ověřitelnost informací - učí se projevovat jednoznačný souhlas a nesouhlas, zájem a nezájem	<i>Průřezová témata:</i> MED - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality v MED - vnímání autora mediálních sdělení MED - práce v realizačním týmu <i>Mezipředmětové vztahy:</i> kolektivní hry <i>Poznámky:</i> komunitní kruh diskuse o problémech projekty příklady z literatury vstupování do rolí
VI. V mluveném projevu používá základní	4.ročník - dbá na slovní a větný přízvuk	<i>Průřezová témata:</i> OSV - mezilidské vztahy

komunikační pravidla. Uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu Učivo: Mluvený projev RVP 2. období: 18, 19 KSLV Minimální doporučená úroveň 3M, 12M	- při souvislé řeči používá pauzy, frázování - používá síly a barvy hlasu - zdvořile jedná s ostatními - seznamuje se s výrazy zakázanými, posvátnými a přenesenými 5. ročník - používá základní mluvené žánry podle komunikační situace - pěstuje kultivovaný projev - učí se základy techniky mluveného projevu	OSV - komunikace OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> rytmus, básně, říkadla, hádanky, křížovky <i>Poznámky:</i> dechová cvičení spisovné vyjadřování při prezentacích Jazykolamy
VII. Osvojuje si základní normy ústního i písemného vyjadřování, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry Učivo: Mluvený projev Písemný projev RVP 2. období: 13, 20, 21 KSLV Minimální doporučená úroveň 30M, 13M, 15M	4. ročník - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - sestaví osnovu vyprávění 5. ročník - zaznamenává podstatné informace z textu - graficky odděluje text (odstavec, řádkování, nadpisy, zvýraznění podstatného) - rozezná základní typy žánrů	<i>Průřezová témata:</i> OSV - sebepoznání a sebepojetí OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> ČJS - myšlenkové mapy VV - uvolňovací cviky ČSP - práce s drobným materiálem <i>Poznámky:</i> modelové situace rozhovor, otázky čtenářský deník příhláška do knihovny
VIII. Porovnává významy slov, hledá a poznává slova příbuzná. Tvoří slova a seznamuje se s jejich stavbou. Třídí plnovýznamová slova podle významu a podle slovních druhů. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary Učivo: Slovní zásoba a tvoření slov	4. ročník - pozná slova příbuzná a seznamuje se s jejich stavbou - používá náhradní vyjadřovací prostředky ve větě - pozná slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená 5. ročník - určí stavbu slova, rozezná slovní druhy	<i>Průřezová témata:</i> OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - sebepoznání a sebepojetí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> HV - vymýšlení písní VV - malování slov, vymýšlení příběhů na slova M - vymýšlení slovních úloh <i>Poznámky:</i> komunitní kruh hry na paměť a rozvoj slovní zásoby reportáže z dění ve třídě vlastní tvorba

Tvarosloví RVP 2.období: 30, 31,32,33 JV Minimální doporučená úroveň 23M		práce s literárními texty
IX. Rozlišuje věty jednoduché a souvětí, určuje věty podle funkce (postoje mluvčího). Užívá vhodných spojovacích výrazů. Vyhledává základní skladební dvojice Učivo: Skladba RVP 2. období: 34, 35, 36 JV Minimální doporučená úroveň 24M, 23M	4. ročník - seznamuje se se stavbou vět, větných celků - snaží se o správné psaní čárek v souvětí, spojovacích výrazů - shoda přísudku s holým podmětem - uspořádává věty v souvětí 5.ročník - rozlišuje základní a určovací skladební dvojice - seznamuje se s druhy podmětu a přísudku - poznává stavbu souvětí	<i>Průřezová témata:</i> OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - kreativita <i>Mezipředmětové vztahy:</i> <i>Poznámky:</i> dramatizace dialogy, rozhovory porovnávání v literatuře vlastní tvorba
X. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Postupně zvládá základní principy lexikálního pravopisu slov českých a ne j frekventovanějších slov přejatých a základy syntaktického pravopisu Učivo: Zvuková stránka jazyka Pravopis RVP 2. období:37, 38 JV Minimální doporučená úroveň 25M, 23M, 22M	4.ročník - procvičuje psaní i/í, y/ý po obojetných souhláskách uvnitř slov- - upevňuje si pravidla pro psaní velkých písmen - rozezná předpony, předložky - seznámí se s mluvnickými kategoriemi - používá interpunkci v souvětí 5.ročník - seznamuje se se stavbou slova - v písemném projevu využívá znalost psaní i/í y/ý po obojetných souhláskách - určí slovní druhy - používá správné tvary slov	<i>Průřezová témata:</i> OSV - kreativita EGS - Evropa a svět nás zajímá <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - hry s písmeny a se jmény HV -zpěv - dramatizace <i>Poznámky:</i> záznamy a výpisky v ostatních předmětech písemná prezentace
XI. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Učivo: Poslech literárních textů Zážitkové čtení s nasloucháním Tvořivé činnosti s literárním textem	4.ročník - hledá příčiny věcí a snaží se jim rozumět - třídí získané poznatky - pravidelnou diskusí nad četbou se zdokonaluje v přesnosti ve vyjadřování = smysluplně diskutuje, formuluje své myšlenky vlastními slovy a aktivně si osvojuje novou	<i>Průřezová témata:</i> OSV - hodnoty, postoje, praktická etika MKV - lidské vztahy MED - kritické čtení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> <i>Poznámky:</i>

RVP 2.období:43 KSLV Minimální doporučená úroveň 28M, 31M	slovní zásobu - srovnává texty z různých hledisek - identifikuje vnitřní souvislosti = předvídá pokračování děje - hledá zápletku, změnu - porovnává vlastní názory s ostatními = tolerance 5.ročník - diskutuje o postojích k literárnímu dílu - zaujímá a obhájí svůj názor - poznává hlubší souvislosti a příčiny věcí při četbě - vystihuje jádro sdělení - poznává hlubší rozdíly v pojetí a uměleckém zpracování různých textů - vnímá psychologii postav, zobecňuje a dává věci do souvislostí	komunitní kruh, diskuse projekt čtenářská dílna práce s odbornou literaturou podvojný deník různé texty, encyklopedie prezentace práce jednotlivce, skupiny diskuse, diskusní pavučina
XII. Podle svých schopností volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma. Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku. Učivo: Tvořivé činnosti s literárním textem RVP 2.období:18,44 KSLV Minimální doporučená úroveň 28M, 29M, 12M	4.ročník - dramatizuje, ilustruje přečtený text - vystihuje děj - volně reprodukuje text - tvoří vlastní tvorbu na libovolné téma - snaží se předvést své dovednosti před ostatními - člení věty, frázuje, využívá sílu a barvu hlasu 5. ročník - vystihuje jádro sdělení - zaujímání vlastní stanovisko ke čtenému - hledá širší souvislosti - pokouší se o vlastní tvorbu na dané téma - přednáší jakýkoliv text přiměřený věku	<i>Průřezová témata:</i> MKV - lidské vztahy MED - stavba mediálních sdělení MED - kritické čtení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> HV - rytmus, zpěv, doprovod, dechová cvičení - dechová a rytmická cvičení, zpěv, melodie hlasu - dramatizace, hra s loutkou VV + ČJS - časová osa, sled událostí - výroba loutky <i>Poznámky:</i> - čtenářská dílna - vlastní tvorba - dramatizace - komunitní kruh - hry na rozvoj slovní zásoby
XIII. Jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry dětské literatury Učivo: Základní literární pojmy	4. ročník - rozlišuje prózu, srovnává - pohádku, povídku, pověst, báj - v poezii rozlišuje - píseň, říkadlo, hádanku, báseň - rozlišuje - loutkovou hru, divadlo, televizi, film - orientuje se v jednoduchých naučných textech	<i>Průřezová témata:</i> OSV - komunikace OS V - hodnoty, postoje, praktická etika <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - obrázková osnova, leporela ČJS - pověsti, poslech, prostorové hry <i>Poznámky:</i> - divadlo, besedy - čtenářská dílna

RVP 2.období:45 KSLV 32M, 29M	- tvoří vlastní text na motivy - srovnává texty z různých hledisek - rozlišuje prózu, poezii a drama 5. ročník - seznamuje se s literaturou uměleckou a věcnou (populárně naučnou, literaturou faktu, publicistickými žánry) - rozliší literární druhy a žánry (lyrické, epické, dramatické) - seznamuje se s literaturou v proměnách času - hlouběji poznává rozdíly v pojetí a uměleckém zpracování různých textů - seznamuje se s poezií lyrickou, epickou - seznamuje se s lidovou slovesností - navštěvuje filmová a divadelní představení	- dramaturgie
XIV. Při jednoduché analýze textů používá elementární pojmy Učivo: Základní literární pojmy RVP 2.období:45,46 KSLV Minimální doporučená úroveň 32M	4. ročník - vyhledává a používá přenesené výrazy - vyhledává básnické výrazy - seznamuje se s druhy rýmů - charakterizuje pojmy rým - verš - rytmus - srovnává texty z různých hledisek 5.ročník - seznamuje se se zastaralými výrazy	<i>Průřezová témata:</i> MED - vnímání autora mediálních sdělení MED - tvorba mediálního sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - kresba hlavních postav - zachycení děje <i>Poznámky:</i> divadlo vymýšlení básní, textů práce s knihou, encyklopedií čtenářská dílna vlastní tvorba
XV. Využívá literární text jako zdroj informací a prožitků Učivo: Poslech literárních textů Zážitkové čtení s nasloucháním RVP 2.období:43 KSLV Minimální doporučená úroveň 15M, 30M	4.ročník -samostatně získává nové informace k řešení zadaných úkolů - činí si poznámky - snaží se o nalézání příčin věcí a porozumění jim - tiše čte s porozuměním - orientuje se v naučných textech - seznamuje se s uspořádáním knihy - pracuje s obsahem 5. ročník - diskutuje o postojích k literárnímu dílu - umí si dělat jednoduché poznámky, výpisky - uvědomuje si rozdíl mezi faktem a tvrzením - zkoumá ověřitelnost tvrzení	<i>Průřezová témata:</i> MKV - kulturní diferenciaci MKV - etnický původ <i>Mezipředmětové vztahy:</i> VV - malba vlastních pocitů - pantomima - vyjádření pocitů beze slov <i>Poznámky:</i> - komunitní kruh - práce s encyklopediemi - návštěvy knihovny, besedy - studium různých textů ve všech předmětech - projekty - čtenářská dílna - porovnávání různých textů k danému tématu - návštěvy knihovny - třídní knihovnička

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :*(slohová a komunikační výchova, jazyková výchova, literární výchova)*

- 1.M. čte s porozuměním jednoduché texty
- 2.M. rozumí pokynům přiměřené složitosti
- 3.M. dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- 4.M. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- 5.M. píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- 6.M. spojuje písmena a slabiky
- 7.M. převádí slova z mluvené do psané podoby
- 8.M. dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- 9.M. opisuje a přepisuje krátké věty
- 10.M. vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- 11.M. má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- 12.M. v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- 13.M. popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- 14.M. opisuje a přepisuje jednoduché texty
- 15.M. píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- 16.M. píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- 17.M. ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně
- 18.M. rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- 19.M. rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- 20.M. tvoří slabiky
- 21.M. rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- 22.M. píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
- 23.M. pozná podstatná jména a slovesa
- 24.M. dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- 25.M. rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- 26.M. pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- 27.M. reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
- 28.M. dramatizuje jednoduchý příběh
- 29.M. vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- 30.M. čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- 31.M. určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- 32.M. rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.4 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - ANGLICKÝ JAZYK**Charakteristika vyučovacího předmětu**

V dnešní době je cizí jazyk součástí života každého jedince. Se vstupem do evropské unie se zvyšují nároky na jazykovou vybavenost. Proto je důležité začít s jazykovou přípravou co nejdříve.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců. Umožňuje poznávat odlišnost ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Otvírá hranice při volbě budoucího povolání.

Pojetí anglického jazyka na naší škole: Cizí jazyk se vyučuje již od prvního ročníku. Naším cílem je vytvořit pozitivní vztah žáka k cizímu jazyku jako takovému. Důraz je kladen na komunikaci, a to především na verbální (s písemným projevem se žáci blíže setkávají až od druhého ročníku a to jen okrajově). Žák se seznamuje s věcmi, které jsou mu blízké a o kterých rád hovoří (rodina, hračky, barvy, čísla, zvířata apod.). Pro jejich vyvozování a opakování využíváme hry, soutěže, písničky, napodobování atd. Důležitá je TPR (Total Physical Response), tzn. zapojení co nejvíce smyslů, pohybu. Mluvnické kategorie se neučí izolovaně, ale v kontextu s daným tématem.

Časová dotace vyučovacího předmětu v 1.a 2.ročníku je 2 hodiny týdně a ve 3. a 4.ročníku jsou 3 hodiny týdně a v 5. ročníku 4 hodiny týdně.

Klíčové kompetence, které jsou v této vzdělávací oblasti naplňovány, jsou především tyto: **[v těchto závorkách je nabídka možných činností vedoucích ke splnění klíčových kompetencí]**

Kompetence k učení:

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení (nejen cizího jazyka)
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě **[práce se slovníky, encyklopediemi, časopisem, internetem]**
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti **[projekty]**
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich **[jazykové výjezdy, korespondence]**

Kompetence k řešení problémů:

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému **[práce s textem, s audio a video nahrávkami]**
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí **[projekty]**

Kompetence komunikativní:

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje **[konverzace]**
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění **[poslech, návštěvy rodilých mluvčích]**
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem **[internet]**
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce **[kooperativní učení]**
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování ,

Kompetence občanské:

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní:

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky **[práce ve skupinách a na projektech]**
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou začleněna všechna průřezová témata, která jsou uvedena v tabulce.

Očekávané výstupy – 1. období**Řečové dovednosti**

- 1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- 2. zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- 3. rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 4. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 5. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- 6. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření

- 1.M. je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*

Očekávané výstupy – 2. období**Poslech s porozuměním**

- 7. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- 8. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 9. rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření

- 2.M. rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- 3.M. rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- 4.M. rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

Mluvení

- 10. zapojí se do jednoduchých rozhovorů*
- 11. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 12. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření

- 5.M. pozdraví a poděkuje*
- 6.M. sdělí své jméno a věk*
- 7.M. vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*

Čtení s porozuměním

- 13. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- 14. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření

8.M. rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

15. napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblastí svých zájmů a každodenního života

16. vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření

9.M. je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Období 1.- 3. ročník

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
1. Rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Učivo: Řečové dovednosti	1.- 2. ročník rozumí jednoduchým pokynům (<i>Stand up, sit down, open, close, draw, colour...</i>) 3. ročník přechází od jednoduchých jednoslovných pokynů (<i>ask, answer, translate</i>) ke složitějším větám aktivně komunikuje ve vyučování v jednoduché angličtině	<i>Mezipředmětové vztahy</i> JJK (ČJ) - básničky, pohádky UK (DV) - využití prvků dramatické výchovy - používání loutek, hraní na..., dramatizace dialogů a situací UK(VV) - kreslení, vystřihování, vybarvování UK(HV) - využití písničky a dalších aktivních způsobů práce <i>Průřezová témata:</i> OSV – hodnoty, postoje, praktická etika – 3.ročník
2. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Učivo: Řečové dovednosti	Osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 1. ročník - poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími - napodobuje výslovnost „čte“ podle obrázků 2. ročník - poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími - napodobuje výslovnost - osvojí si slovní zásobu tematických celků Happy street 1. 3.ročník - poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími - napodobuje výslovnost - naučí se slovní zásobu tematických celků učebnice Happy street 2	<i>Průřezová témata:</i> EGS – Jsme Evropané – 1.ročník

3. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Učivo: Řečové dovednosti	Osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 1. ročník Welcome, School things, Toys, Clothes, Happy birthday, Bathtime, Animal friends, „čte“ podle obrázků 2.ročník Hello , School time, Food, Shopping, House, Summer time activities, Festivals, Playground, „čte“ podle obrázků 3.ročník Hello, School things, Your favourite things and age, Animals – pets, Family, Parts of the body, Clothes, Food, Wild animals, My favourite things, Jobs, Weather, čte jednoduchý komiksový text	<i>Průřezová témata:</i> OSV – Mezilidské vztahy - Family – 3. ročník EGS – English speaking countries, Jsme Evropané – 2.ročník ENV – Základní podmínky života - Animals – 1.ročník
4. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Učivo: Řečové dovednosti	Osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: 1.-3. ročník domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, počasí • učí se zvukové podobě jazyka • učí se základní výslovnostní návyky • osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, základní pokyny učitele • naučí se základní gramatické struktury pro vytvoření jednoduché věty • poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími, napodobuje výslovnost	<i>Mezipředmětové vztahy</i> OSV – Mezilidské vztahy – Family -2. ročník EGS - English speaking countries , Objevujeme Evropu a svět - 2.ročník ENV – Základní podmínky života - Animals - 2.ročník
5. Přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Učivo: Řečové dovednosti Minimální doporučená úroveň	Naučí se slovní zásobu danou učebnicí –naučí se slovo –podle obrázku, od druhého pololetí 1.třídy se již učí psanou podobu slova. Používá obrázkový slovník. • poslouchá text + ukazuje na obrázky 2. ročník	<i>Mezipředmětové vztahy</i> OSV –Poznávání lidí - Family 1.ročník EGS - English speaking countries , Evropa a svět nás zajímá - 3.ročník ENV – Ekosystémy - Animals - 3.ročník

1M	- poslouchá text + ukazuje na obrázky - čte jednotlivá slova, jednoduchá slovní spojení a kratší větné celky na základě audioorální přípravy 3.ročník - čte jednotlivá slova, jednoduchá slovní spojení a kratší větné celky na základě audioorální přípravy	
6. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Učivo: Řečové dovednosti	1. ročník 3. čtvrtletí – 3. ročník Učí se zvukovou a grafickou podobu jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	

2.období 4.- 5. ročník

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
7. Rozumí otázkám a pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Učivo: Poslech s porozuměním	Aktivně komunikuje a rozumí při vyučování v jednoduché angličtině i při použití složitějších slovních spojení	Mezipředmětové vztahy UK (HV) - poslechová cvičení prohlubující rozlišovací schopnosti <i>Průřezová témata</i> OSV – Morální rozvoj, postoje a hodnoty praktická etika - 4. ročník
8. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a dotýkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Učivo: Poslech s porozuměním	ovládá dostatečnou slovní zásobu a základní znalost gramatických struktur, aby porozuměl tématu. - přiřazuje slova k obrázkům, texty k obrázkům, - dokáže reagovat na jednoduché otázky rodilého mluvčího	<i>Průřezová témata</i> OSV – Friends - Mezilidské vztahy -5. ročník VDO – Občanská společnost a stát – Places – 4.ročník MED – Tvorba mediálního sdělení - Divadlo – 5. ročník
9. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. Učivo: Poslech s porozuměním Minimální doporučená úroveň	- dokáže se soustředit na poslech textu s vizuální oporou. - poslouchá audio nahrávky s vizuální oporou i bez ní. - poslouchá audio nahrávky, video nahrávky s rodilými mluvčími-trénuje poslech - poslouchá příběhy, pohádky - poslouchá text určený k další práci - propojuje četbu, poslech a kresby - vymýšlí a domýšlí příběh	<i>Průřezová témata</i> EGS - Jsme Evropané – 4. ročník EGS – Objevujeme Evropu a svět English speaking countries – 5. ročník

2M, 3M a 4M	- jednoduše reprodukuje slyšené (např. podle obrázkové osnovy, sestavení obrázkové osnovy či vět podle děje) - přiřazuje slova či věty ke krátkým testům	
10. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Učivo: Mluvení	- umí popřát k narozeninám - požádat o informaci - umí se omluvit, poděkovat a požádat - umí použít vhodné výrazy typu Excuse me, Sorry, Can I have, Do you .. - tvorit krátké odpovědi (Yes, I am. No, I'm not) - klade a odpovídá na otázky - klade účelově zaměřené otázky - poděkuje, rozloučí se - seřadí věty do dialogu - vymýšlí a domýšlí konverzaci dvou osob - obměňuje a sestavuje krátké dialogy - dokáže pomocí jednoduchých frází popsat lidi či místa, které znáte	<i>Mezipředmětové vztahy</i> JKK (ČJ - sloh) - rozhovory na dané téma UK (DV) - vytváření a předvádění modelových situací <i>Průřezová témata</i> OSV – Komunikace - Communication – 4.ročník
12. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Učivo: Mluvení	- vstupuje do diskuse - naváže kontakt pomocí otázek vyjadřujících základní vztahy: - existenční (Kdo?...) - prostorové (Kde? Kam?...) - časové (Kdy?...) - kvalitativní (Jaký? Který?...) - kvantitativní (Kolik?...) - požádá o informaci - používá rozkazovací způsob - rozlišuje kladné a záporné tvary - pomocí vhodné slovní zásoby řeší situace z běžného života	<i>Mezipředmětové vztahy</i> UK (DV) - vymýšlení a předvádění modelových situací ČJS - upevňování mezilidských vztahů (empatie) <i>Průřezová témata</i> OSV – Mezilidské vztahy - Já a společnost – 4. ročník OSV – Komunikace - Communication – 5. ročník
11. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Učivo: Mluvení Minimální doporučená úroveň	- pozdraví, představí se a řekne pár vět o sobě, rodině... - otázkou reaguje na dané téma: tělo, zvířata, barvy, povolání...	<i>Mezipředmětové vztahy</i> JKK (ČJ) - vyprávění na základě přečteného - rozvoj komunikačních dovedností, představivosti a fantazie <i>Průřezová témata</i> OSV – Rozvoj schopností a poznání - Friends – 4. ročník

5M, 6M a 7M		VDO – Občanská společnost a škola – 5. ročník MKV – Multikulturalita - Tradice a kultura – 5. ročník
13. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Učivo: Čtení s porozuměním	- zná pravidla pro práci a porozumění textu - vyhledává v neznámém textu to, čemu rozumí - řadí zpřeházená slova do věty, věty do textu	<i>Průřezová témata</i> MED – Fungování a vliv médií ve společnosti – 5. ročník
14. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Učivo: Čtení s porozuměním Minimální doporučená úroveň 8M	- uvědomuje si rozdíl mezi faktem a fikcí - doplňuje vynechané údaje ve větě, textu - dokáže dramaticky ztvárnit jednoduché příběhy - dokáže získat informace z psaného textu a využít je k tvorbě obrázku - aktivně využívá informace z psaného textu k tvorbě vlastních příběhů - rozumí základním slovům a větám např. na plakátech, vývěskách a časopisech	<i>Průřezová témata</i>
15. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Učivo: Psaní	- pozdraví, představí se a napíše pár vět o sobě, rodině, o svých zájmech - umí seřadit slova do vět, věty do souvislého textu - popíše osobu, zvíře, objekt (projekty) - tvoří krátké texty o probíraném tématu a posuzuje, zda jsou pravdivé nebo nepravdivé - učí se pevný slovosled vět - spojuje jednoduché věty v souvětí (<i>and, but, or</i>) - vymýšlí a domýšlí příběhy - pracuje se slovníkem - vyhledává informace v médiích (internet, časopisy, encyklopedie atd.) na jejichž základě zpracuje vlastní krátký (10 vět) text (projekty) - umí napsat jednoduchý a stručný text na pohlednici	Mezipředmětové vztahy JJK (ČJ - sloh) - dopis UK (VV) - výtvarné zpracování projektů <i>Průřezová témata</i> MKV – Kulturní diferenciacce – flags – 4. ročník ENV – Ekosystémy OSV – Rozvoj schopností a poznávání – 5. ročník OSV – Seberegulace a sebeorganizace – 4. ročník OSV – Kreativita – 5. ročník

16. Vyplní osobní údaje do formuláře. Učivo: Psaní Minimální doporučená úroveň 9M	• rozumí krátkým pokynům • má základní slovní zásobu ohledně osobních informací	
---	--	--

5.5 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Matematika se v základním vzdělávání opírá o aktivní činnosti a manipulace, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro využití matematiky ve skutečných životních situacích. Učitelé školy aplikují principy činnostního učení. Působení matematiky na žáka je oboustranné.

Matematiku vyučujeme metodou profesora Milana Hejného a to v 1. – 3. ročníku a ve 4. – 5. ročníku klasickou metodou. Naši žáci po 5. ročníku odcházejí do různých škol, kde je matematika vyučována různými metodami. Tímto je přechod na jinou školu pro žáky jednodušší.

Matematické modely napomáhají vytvářet reálný svět.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkám a pojmům matematiky a jejich vztahům. Žáci si osvojují některé pojmy, postupy, základy jazyka matematiky a jejich užití.

Časová dotace je v 1. ročníku 4 hod. týdně, ve 2., 3., 4. a v 5. ročníku 5 hodiny týdně.

Vyučovací předmět Matematika je tvořen 4 tematickými okruhy.

Okruh čísla a početní operace slouží k osvojení aritmetických operací nejprve jako dovedností, pak algoritmického porozumění a nakonec významového porozumění. Žáci se učí získávat číselné údaje počítáním, měřením, odhadováním, výpočtem. Na konci druhého období se seznamují s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V okruhu Závislosti a vztahy žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostotu žáci určují a znázorňují geometrické tvary a tělesa a modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, učí se porovnávat, odhadovat, měřit.

Součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Jejich řešení je nezávislé na znalostech školní matematiky. Při jejich řešení se více využívá logické myšlení. Žáci musí rozebrat podstatu problému, utřídit fakta a hledat optimální řešení.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky - kalkulátory, vhodný počítačový software.

Klíčovými kompetencemi, které jsou v této vzdělávací oblasti naplňovány, jsou především tyto: [v závorkách je nabídka možných činností vedoucích ke splnění klíčových kompetencí]

Kompetence k učení

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení **[řízený experiment]**

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a tvůrčích činnostech **[tvorba vlastních matematických úloh, nalezení vhodného textu úlohy k danému matematickému zápisu]**
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy **[zpracování dat z praktického života: ceny, časové údaje, hmotnost, rozmístění předmětů]**
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich **[zaokrouhlování pro odhady a odhady bez zaokrouhlování jako prostředek anticipace výsledků a jejich kontroly]**

Kompetence k řešení problémů

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vnímá nejrůznější matematické problémy, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému **[slovní úlohy s více řešeními + učitel respektuje žakovu volbu řešení]**
- samostatně řeší problémy, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy **[organizace zápisu písemného sčítání, odčítání, násobení a dělení] [volba metody řešení některých úloh (grafické, početní, experimentální)]**
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů **[využití znázornění: zlomky - koláče, des.čísla a osy]**
- kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu **[hra na učitele - vysvětlování svého postupu celé třídě]**
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům matematických záznamů **[práce s plánem - kótovaný půdorys, práce s diagramy]**, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a jiných informačních a komunikačních prostředků **[did. hra na architekta a stavitele]**, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění **[Sova - didaktická hra na využití přirozeného jazyka a jeho postupné zpřesňování]**

Kompetence sociální a personální

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce **[kooperativní učení]**

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá **[princip Patronace]**
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska **[soutěže mezi skupinami]**
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí **[vyučující vlastním přístupem motivuje děti k toleranci a respektování individuálních možností spolužáků]**

Kompetence pracovní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky **[demonstrace početních operací jako ubírání, dočítání, dávkování, rozdělování nebo slučování, a to manipulací s drobnými předměty (knoflíky)] [znázornění situace vlastním modelem (krychle) - stavba, vystřihování, překládání, lepení]**

Seznam očíslovaných **Očekávaných výstupů** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

1. *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
2. *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
3. *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
4. *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
5. *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*
6. *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
7. *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
8. *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
9. *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
10. *modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
11. *porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel*
12. *přečte zápis desetinné čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
13. *porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*
14. *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
15. *popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
16. *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*
17. *vyhledává, sbírá a třídí data*
18. *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

19. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
20. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
21. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
22. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
23. sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
24. sestrojí rovnoběžky a kolmice
25. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
26. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
27. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů **v rámci podpůrných opatření z RVP ZV** (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

- 1.M. porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- 2.M. čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- 3.M. zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- 4.M. sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- 5.M. řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20
- 6.M. čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- 7.M. sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- 8.M. zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- 9.M. zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- 10.M. tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- 11.M. zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- 12.M. rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor
- 13.M. modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- 14.M. doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- 15.M. zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- 16.M. vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- 17.M. orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- 18.M. pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- 19.M. rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- 20.M. používá pravítko
- 21.M. znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- 22.M. měří a porovnává délku úsečky
- 23.M. vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- 24.M. sestrojí rovnoběžky a kolmice
- 25.M. určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa
- 26.M. řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé matematických postupech

Průřezová témata

V této vzdělávací oblasti lze uplatnit především průřezové téma Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace, kreativita. Začlenění průřezových témat do vyučovacího procesu je uvedeno v tabulce.

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I. Porovnává množství a velikosti. Učivo: Obor přirozených čísel Učivo: Úsečka Učivo: Délka úsečky, obvod Učivo: Celá čísla, teploměr, Model Učivo: Zlomky, desetinná čísla RVP: 1. období: 1, 2 2. období: 11, 12, 13 1M, 2M, 3M, 6M	<u>1.ročník</u> - manipuluje s předměty a rozumí pojmem množství a velikost - umí přidávat, ubírat a vybírat z předmětů podle zadání – více, méně, stejně; větší, menší, stejný - přiřazuje číslo počtu předmětů v oboru do 20 - řeší nerovnice v oboru do 20 <u>2. ročník</u> - porovnává čísla v oboru do 100 - řeší nerovnice v oboru do 100 - porovnává délky úseček <u>3. ročník</u> - porovnává čísla v oboru do 1000 - řeší nerovnice v oboru do 1000 - porovnává délky úseček, obvod geometrických útvarů <u>4.ročník</u> - porovnává čísla v oboru do 1 000 000 - porovnává zlomky se stejným jmenovatelem - orientuje se v kladných a záporných hodnotách na teploměru <u>5. ročník</u> - porovnává čísla větší než 1 000 000 - vyjádří vztah zlomků a desetinných č., - seznámí se s nádobami různých tvarů, ale se stejným objemem	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJS-obchod <i>Průřezová témata</i> OSV- seberegulace a sebekontrola – 1. ročník <i>Další poznámky</i> metody činnostního učení
II. Provádí lineární uspořádání. Učivo: Závislosti a jejich vlastnosti Číselné a obrázkové řady	<u>1. ročník</u> - rozlišuje vzájemnou polohu lineárně uspořádaných předmětů (hned před, hned za, před, za, mezi) - umí se orientovat na číselné ose - umí seřadit očíslované předměty <u>2. ročník</u> - určí desítky, mezi kterými leží dané číslo - seřadí předměty podle ceny, hmotnosti, délky,...	<i>Mezipředmětové vztahy</i> TV- pořadová cvičení, soutěže ČJS- tabulky, grafy <i>Průřezová témata</i> OSV- řešení

Učivo: Tabulky Učivo: Zlomky RVP: 1. období: 1,3,5,14 2. období: 10, 12, 13	<u>3. ročník</u> - sestaví tabulky podle výsledků atletických závodů, soutěží <u>4.ročník</u> - vytvoří tabulky zaznamenaných teplot od nejnižší k nejvyšší - seřadí části celku, zlomky - od nejmenšího k největšímu <u>5.ročník</u> - orientuje se na časové přímce a vytvoří chronologický přehled událostí - vzestupně, sestupně uspořádá racionální čísla	problémů a rozhodovací dovednosti – 3. ročník <i>Další poznámky</i>
III. Poznává a určuje základní tvary v rovině i prostoru, dokáže je jednoduše charakterizovat. Učivo: Základní útvary v rovině Učivo: Přímka, úsečka Učivo: Polopřímka Kružnice, kruh Jehlan, kužel, kvádr Krychle Učivo: Trojúhelník Osově souměrné útvary Čtverec, obdélník RVP: 1. období: 19, 20, 21 2. období: 22, 23, 24,25, 26	<u>1. ročník</u> - vyhledá určité tvary v okolí - využívá obrázků, stavebnic - rozlišuje druhy čar pracuje s bodovou a čtvercovou sítí <u>2. ročník</u> - orientuje se v termínech - bod, přímka, úsečka - měří na cm - skládá / rozkládá útvary z/na trojúhelníků/y a z/na obdélníků/y <u>3. ročník</u> - používá termíny přímka, polopřímka, úsečka - měří na mm - rozezná kružnici, kruh, oblouk - poloměr, průměr - pojmenuje jehlan, kužel, krychle, kvádr – - vrchol, stěna, hrana <u>4.ročník</u> - rýsuje kolmice, rovnoběžky - seznámí se různými typy trojúhelníků - rýsuje shodné kružnice, určí osu souměrnosti u úsečky - rozloží vhodné krabíčky na síť kvádrů, krychle - vypočítá obsah, obvod čtverce a obdélníku <u>5.ročník</u> - rozezná u kvádrů a krychle - nárys, půdorys, bokorys - geometrické útvary se stejným obvodem a různým obsahem	<i>Mezipředmětové vztahy</i> VV- využití získaných vědomostí ČSP- stavebnice <i>Průřezová témata</i> OSV- kreativita – 4. ročník <i>Další poznámky</i>
IV. Určí počet prvků množiny, používá přirozená čísla k modelování reálných situací. Učivo: Obor přirozených čísel	<u>1.ročník</u> - počet a pořadí zvuků, písmen, hlásek, slabik, - vyhledá skupiny předmětů o daném počtu předmětů - stolní hry s kostkou <u>2. ročník</u> - umí vybrat předměty: které lze koupit za určitou cenu, které mají dohromady určitou délku, hmotnost, výšku... <u>3.ročník</u>	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ- prvopočáteční čtení, analýza hlásek... <i>Průřezová témata</i> VDO- občanská společnost a

Učivo: Vlastnosti početních operací s čísly Učivo: Tabulky, grafy RVP 1.období: 4 2. období: 5, 9, 18	- zjistí spotřebu krychlí podle obrázku - kolik různých útvarů lze sestavit z daného počtu špejlí - vyjádří číslo různými početními výkony - počet možností <u>4.ročník</u> - vyzkouší různé možnosti vyjádření části celku - řeší ekonomické úlohy <u>5.ročník</u> - sestavuje slovní úlohy z praxe, ceníky, tabulky, grafy	škola – 2. ročník <i>Další poznámky</i>
V. Orientuje se v jednoduchých situacích, v nichž se využívá kvantitativního vyjádření části celku. Učivo: Zlomky Učivo: Desetinné číslo RVP 2.období: 10, 11, 12	<u>1. ročník</u> - dělí předměty na několik stejných dílů - dělení sudých čísel na dva stejné sčítance <u>2.ročník</u> - seznamuje se s dělením celku na části - užívá pojmy polovina, třetina, 2x menší, 3x menší - n x větší, n x menší <u>3. ročník</u> - vyjádří 1/4, 1/2, 3/4 z celku <u>4.ročník</u> - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyjádří části celku zlomkem - určí celek ze zlomku - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem <u>5. ročník</u> - přečte, zapíše a vyznačí na číselné ose desetinné číslo - vyjádří části celku desetinným číslem	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CSP- skládanky z papíru <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>
VI. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly. Učivo: Písemné algoritmy početních operací Učivo: Slovní úlohy RVP 1. období: 5 2 období: 6, 9,15 5M	<u>1. ročník</u> - řeší jednoduché slovní úlohy <u>2. ročník</u> - řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy z praxe - řeší úlohy na opakované sčítání, odčítání, rozdělování <u>3. ročník</u> - řeší slovní úlohy z praxe -zvětšení, zmenšení o n; n-krát- - seznámí se s jednoduchými úlohami na dělení se zbytkem <u>4. ročník</u> - řeší složitější slovní úlohy - využívá závorek - zvětší, zmenší - několikrát, zjednoduší postup výpočtu, posuzuje reálnost výsledku <u>5. ročník</u> - tvoří slovní úlohy s pozměněnými údaji,	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJS- konkrétní zkušenosti <i>Průřezová témata</i> MED- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 5. ročník <i>Další poznámky</i>

	odhaduje jejich výsledek - seznamuje se složitějšími úlohami z praxe, ekonomické úlohy - řeší, tvoří a hledá různé způsoby řešení slovních úloh, ve kterých aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel	
VII: Určí délku jako celočíselný násobek délkové jednotky. Učivo: Obvod, obsah obrazce Učivo: Jednotky délky a jejich převody RVP 1. období: 4 2. období: 23,27	<u>1.ročník</u> - pohybuje se ve čtvercové síti podle šipek, symbolů <u>2.ročník</u> - určuje obvod čtverce - sestrojí úsečky několikrát delší <u>3.ročník</u> - určí obvod rovnostranného trojúhelníku <u>4.ročník</u> - vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, jehož strany jsou - několikrát delší než má původní zadání <u>5.ročník</u> - pracuje s mapou, plánem - vyhledá trasy několikrát delší než byla původní	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJS- práce s plánem, mapou TV- turistika <i>Průřezová témata</i> OSV- kreativita – 1. ročník EGS- objevujeme Evropu – 5. ročník <i>Další poznámky</i>
VIII. Modeluje a znázorňuje základní (jednoduché) geometrické útvary v rovině a prostoru. Učivo: Základní útvary v rovině a prostoru Učivo: Jednotky délky Učivo: Osově souměrné útvary Učivo: Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Učivo: Obvod a obsah obrazce RVP 1. období: 19, 21 2. období: 22,25, 26 24M	<u>1.ročník</u> - vyhledává konkrétní tvary v okolí roztřídí předměty podle tvaru - pracuje se stavebnicemi - rozezná základní rovinné útvary a tělesa - porovnává velikosti útvarů, měří délku úsečky <u>2.ročník</u> - využívání keramické a modelovací hlíny kreslí geometrické útvary podle zadání orientuje se ve čtvercové a bodové síti - jednotky délky <u>3. ročník</u> - rýsuje podle zadání <u>4.ročník</u> - popíše vzájemnou polohu dvou geometrických útvarů - využívá osově souměrnosti - určí vzájemnou polohu dvou přímek, bodu a přímky <u>5.ročník</u> - určí polohu bodu v soustavě souřadnic - pohybuje se podle plánu - obvod a obsah obrazce - užívá základní jednotky obsahu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> VV- skládání, kreslení ČSP- modelování <i>Průřezová témata</i> OSV- rozvoj schopností a poznávání – 4. ročník <i>Další poznámky</i>

IX. Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel. Učivo: Obor přirozených čísel Učivo: Číselná osa RVP 1. období: 3, 5 2. období: 8, 9 9M	<u>1.ročník</u> - pokouší se posoudit reálnost výsledků - určí polohu na číselné ose (blíže k 0, 10, 20) <u>2. ročník</u> - orientuje se na číselné ose - vymezí úsek pro výsledek - zaokrouhluje na desítky <u>3.ročník</u> - zaokrouhluje na desítky, stovky - odhaduje výsledek - rozmezí dvou desítek <u>4.ročník</u> - odhaduje ceny, délky, hmotnosti - zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce <u>5.ročník</u> - odhaduje vzdálenosti v km - řeší ekonomické a pohybové úlohy - odhad, přibližný výsledek, porovnání s výpočtem	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJS- měření, vážení - slovní úlohy ze světa rostlin a živočichů <i>Průřezová témata</i> MED- práce v realizačním týmu – 5. ročník <i>Další poznámky</i>
X. Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit. Učivo: Závislosti a jejich vlastnosti Učivo: Tabulky, grafy, jízdní řády RVP 1. období: 14, 15, 16 2. období: 17, 18 16M	<u>1. ročník</u> - pokusí se stanovit kritéria pro třídění - vyhodnocuje údaje <u>2.ročník</u> - orientuje se v čase - kalendář, dny, hodiny - orientuje se v plánu - kam je nejbližší, co je nejdále <u>3. ročník</u> - řeší ekonomické úlohy - ceník, slevy, spoření <u>4. ročník</u> - sleduje a zaznamenává změny teploty, ceny, hmotnosti - sestaví tabulku, graf - pracuje s jízdními řády <u>5. ročník</u> - vyhledává a využívá závislosti a algoritmy - upraví kuchařské předpisy, ceny zájezdů, ... - na jiný počet osob atp.	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CSP- příprava pokrmů CJS- orientace v čase, práce s mapou <i>Průřezová témata</i> MKV- multikulturalita – 5. ročník <i>Další poznámky</i>
XI. Popisuje jednoduché závislosti, se kterými se běžně setkává, čte a vyjádří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech. Učivo: Vlastnosti početních operací s čísly	<u>1. ročník</u> - seznámí se symboly, matematickými značkami a zápisy - čte jednoduché matematických zápisy - zpřesňuje vyjadřování <u>2.ročník</u> - chápe význam jednoduchých operací +, -, :, x - nachází a vyvozuje vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJS- práce s mapou <i>Průřezová témata</i> OSV- rozvoj schopnosti

Učivo: Slovní úlohy Učivo: Model Učivo: Diagramy RVP 2. období: 6, 27 4M, 11M, 12M	<u>3. ročník</u> - řeší úlohy úsudkem, experimentuje - vymýšlí vhodný text úlohy k matematickému, zápisu - rozvíjí tvořivost <u>4. ročník</u> - objevuje přirozený přístup k úlohám - znázorní situaci vlastním modelem - cílevědomě se přibližuje k výsledku (řízený experiment) - využívá plánu a mapy - pracuje s římskými číslicemi <u>5. ročník</u> - řeší obtížnější slovní úlohy - šipkové diagramy, řetězce, vlastní metody řešení	poznávání – 2.ročník <i>Další poznámky</i> - hádání, zjišťování čísla v číselné řadě (myslím si číslo)
XII. Modeluje reálné situace v oboru celých Učivo: Celá čísla Model Učivo: Násobilka Číselné řady Učivo: Tabulky, grafy Učivo: Diagramy RVP 1. období: 1, 4, 2. období: 18 13M, 14M	<u>1. ročník</u> - počítá předměty, znázorňuje na číselné ose - pohybuje se v bodové a čtvercové síti - využívá stavebnice - znázorňuje skutečnost - peníze... <u>2. ročník</u> - seznamuje se s alternativními metodami nácviku sčítání a odčítání s přechodem přes desítku - pohybuje se na číselné ose, v bodové a čtvercové síti -objevuje násobení a dělení <u>3. ročník</u> - postupuje v číselné řadě po násobcích - měří na mm, doplňuje kóty na plánu - sestavuje ceníky <u>4. ročník</u> - sestavuje a orientuje se v plánech, tabulkách, grafech - váží, měří + zaznamenává získané hodnoty <u>5.ročník</u> - konstruuje vývojové diagramy s reálným významem - zaznamenává, čte a využívá zvládnuté algoritmy	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJS- vážení, měření CSP- stavebnice <i>Průřezová témata</i> OSV- poznávání lidí – 4. ročník <i>Další poznámky</i>
XIII. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel a racionálních čísel Učivo: Obor přirozených čísel Učivo: Číselná osa Učivo: Násobilka Učivo: Zlomky	<u>1. ročník</u> - manipuluje s předměty - přiřazuje, rozděluje celek na skupiny s daným počtem předmětů <u>2. ročník</u> - objevuje dělení - manipuluje s předměty - znázorňuje ve čtvercové síti - pohybuje se na číselné ose - opakované odčítání <u>3.ročník</u> - vyhledává a označuje násobky daného čísla na číselné ose, ve čtvercové síti - násobí a dělí, pamětně určí zbytek - jednoduché úlohy z praxe	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČSP- práce s drobným materiálem <i>Průřezová témata</i> OSV- kooperace a kompetice – 3. ročník <i>Další poznámky</i>

Učivo: Desetinné číslo RVP 1. období: 3,4 2. období: 7,10,12 10M	<u>4.ročník</u> - písemně dělí jednociferným dělitelem se zbytkem - zapisuje části celku zlomkem - seznamuje se se vztahem mezi zápisem zlomku a dělením <u>5. ročník</u> - písemně dělí dvouciferným dělitelem se zbytkem - vztah desetinná čísla - zlomek	
XIV. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel Učivo: Obor celých čísel Učivo: Zápis čísla v desítkové soustavě Učivo: Tabulky, diagramy, grafy Učivo: Model, teploměr RVP 1. období: 1, 2, 3, 5 2. období: 6, 8, 13 7M	<u>1.ročník</u> - manipuluje s předměty - třídí, přiřazuje, rozděluje stolní hry s kostkou - pohybuje se na číselné ose, ve čtvercové síti <u>2.ročník</u> - řeší jednoduché slovní úlohy - úvaha, úsudek, obhajoba -manipuluje s předměty výhodně sdružuje sčítance <u>3. ročník</u> - modeluje čísla v peněžní soustavě - znázorňuje trojciferná čísla na číselné ose - rozkládá čísla v desítkové soustavě slovní úlohy z praxe <u>4.ročník</u> - odhaduje, posuzuje reálnost výsledku řeší složené příklady, - význam závorek, - zjednoduší postup výpočtu <u>5.ročník</u> - pracuje s údaji - sestaví a čte z tabulek, ceníků, diagramů, grafů - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla, číslo vyznačí na číselné ose, pracuje s modelem, teploměr.	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJS- obchod <i>Průřezová témata</i> MED- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 5. ročník <i>Další poznámky</i>
XV. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné a funkčních vztahů. Učivo: Písemné algoritmy početních operací Slovní úlohy Učivo: Jízdní řády RVP 1. období: 5 2. období: 9, 23, 25, 27	<u>1 .ročník</u> - řeší jednoduché slovní úlohy z běžného života -slučování, ubírání, porovnávání - vyjádří se jednoduchým matematickým zápisem <u>2.ročník</u> - manipuluje s předměty - matematický zápis proměn - vytváří jednoduché slovní úlohy - reálné náměty (cestování autobusem - nástup, výstup v zastávkách) <u>3.ročník</u> - řeší kombinované slovní úlohy - rozbor, matematický zápis, zavedení neznámé	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJS- jízdní řád VV- geometrické tvary a tělesa <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>

16M, 25M	<u>4.ročník</u> - pokusí se o zobecnění vztahů, zavádění a vyvozování vzorců (obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, ...) - seznámí se s rovnicemi <u>5. ročník</u> - vyjádří vzájemné vztahy matematickým zápisem - na základě zkušeností zobecní a vyvodí složitější vzorce a matematické zápisy	
XVI. Porovnává, odhaduje a určuje míry základních rovinných a prostorových útvarů. Učivo: Základní útvary v rovině a prostoru Učivo: Lomená čára, čtyřúhelník mnohoúhelník, Učivo: Koule, válec, kužel, jehlan, krychle, kvádr RVP 1. období: 19, 20, 21 2. období: 23, 25 21M, 22M	<u>1.ročník</u> - třídí předměty podle tvaru a velikosti - pokouší se o posuzování výsledku - rozřazuje předměty podle velikosti, délky, šířky, ... <u>2.ročník</u> - odhaduje a porovnává délky úseček - kontroluje měřením na cm <u>3.ročník</u> - odhaduje a porovnává délky stran základních geometrických útvarů - učí se určovat grafický součet, rozdíl úseček- kontrola měřením - odhaduje délky, obvod základních geometrických útvarů, - kontroluje měřením, výpočtem <u>4.ročník</u> - seznamuje se s různými geometrickými útvary se stejným obvodem - seznamuje se stejnými tvary s různým obvodem <u>5. ročník</u> pojmenuje geometrická tělesa	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČSP- modelování, skládání ČJS- pokusy <i>Průřezová témata</i> OSV- seberegulace a sebeorganizace – 3. ročník <i>Další poznámky</i>
XVII. Užívá základní polohové a nepolohové vztahy při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů. Učivo: Základní útvary v rovině a prostoru Učivo: Přímka, úsečka Osová souměrnost Učivo: Prostorová představivost	<u>1. ročník</u> - orientuje se v rovině a prostoru (vpravo, vlevo, uprostřed, nahore...) - třídí předměty podle tvarů (menší, větší, stejný) staví ze stavebnice podle plánu skládá obrazce z geometrických tvarů <u>2. ročník</u> - znázorní bod, přímku, úsečku - vzájemný vztah, kreslení, - rýsuje podle zadání dokresluje vzory ve čtvercové, bodové síti - souměrné, nesouměrné <u>3.ročník</u> - staví z krychlí podle kótovaných půdorysů - sestaví geometrické útvary ze čtverců, trojúhelníků - dělí geometrické útvary na části - umístí body dle zadání - na přímce, polopřímce, úsečce,	<i>Mezipředmětové vztahy</i> TV- pořadová cvičení CSP- stavebnice, modely VV- šablony, vzory <i>Průřezová témata</i> OSV- komunikace – 1. ročník <i>Další poznámky</i>

Polopřímka Učivo: Čtverec, obdélník, trojúhelník Učivo: Krychle a kvádr RVP 1. období: 19, 20, 21, 2. období: 22, 23, 24, 26 23M	- přenáší úsečku na polopřímku - grafický součet, rozdíl - obvod, porovnání - zná kružnici, oblouk - střed, poloměr, průměr <u>4.ročník</u> - rýsuje kolmé a rovnoběžné přímky - zkonstruuje trojúhelník, čtverec, obdélník podle návodu - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, - určí polohu dvou kružnic <u>5. ročník</u> - rýsuje základní geometrické útvary podle zadání - seznámí se s rýsováním sítě krychle, kvádrů - seznámí se s pohledy na tělesa - nárys, půdorys, bokorys - znázorní geometrické útvary se stejným obvodem a různým obsahem ve čtvercové síti	
XVIII. Řeší jednoduché polohové a nepolohové konstrukční úlohy. Učivo: Základní útvary v rovině a prostoru Učivo: Přímka, úsečka Učivo: Polopřímka Učivo: Kružnice Učivo: Trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice Učivo: Krychle, kvádr RVP 1. období: 19, 20 2. období: 22, 23, 24 19M	<u>1.ročník</u> - pohybuje se ve čtvercové a bodové síti podle šipek - kreslí geometrické tvary podle zadání <u>2. ročník</u> - seznámí se s rýsováním přímky, úsečky, umístěním bodů podle zadání - pokusí se o rýsování úsečky dané délky v cm <u>3. ročník</u> - umístí bod dle zadání - na přímce, polopřímce, úsečce, mimo ně - rýsuje úsečky dané délky v mm - přenáší úsečku na polopřímku - grafický součet, rozdíl - obvod, porovnání - zná pojem kružnice, oblouk - střed, poloměr, průměr <u>4.ročník</u> - rýsuje kolmé a rovnoběžné přímky - konstruuje trojúhelník, čtverec, obdélník - rýsuje kružnice v různých vzájemných polohách (společný střed) <u>5. ročník</u> - rýsuje základní geometrické útvary podle zadání - konstruuje různé typy trojúhelníků pomocí kružnice - rovnostranný, rovnoramenný - provádí náčrty sítě krychle, kvádrů - rýsovaní sítě krychle, kvádrů	<i>Mezipředmětové vztahy</i> VV- vzory látek, dlažby... <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>

XIX. Charakterizuje a třídí základní geometrické útvary, analyzuje jejich vlastnosti. Učivo: Základní geometrické útvary v rovině a prostoru Učivo: Prostorová představivost RVP 1. období: 19, 20, 21 2. období: 22, 23, 24 17M, 18M	<u>1. ročník</u> - třídí předměty podle tvarů (menší, větší, stejný) - staví ze stavebnice podle plánu - skládá obrazce z geometrických tvarů - pokouší se o slovní popis rozdílu mezi základními geometrickými útvary a tělesy <u>2. ročník</u> - zjistí a zdůvodní počet čtverců (krychlí) na sestavení útvaru - rozlišuje pojmy bod, přímka, úsečka; čtverec - krychle; obdélník - kvádr – válec <u>3. ročník</u> - rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, opačné polopřímky, úsečka - rozeznává - jehlan, kužel, krychle, kvádr kruh - koule - válec - kužel; poloměr- průměr <u>4. ročník</u> - narýsuje přímky - kolmé, rovnoběžné, různoběžné - seznamuje se s pohledy na tělesa – síť kvádrů, krychle <u>5. ročník</u> - rozliší vlastnosti různých typů trojúhelníků - využívá kružnice a oblouku při konstrukci základních geometrických útvarů	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>
XX. Při řešení problému provede rozbor úlohy (popř. náčrt) a dovede rozhodnout, zda zvolit pro řešení známý vhodný algoritmus nebo řešit úlohu úsudkem. Učivo: Slovní úlohy Učivo: Násobilka Učivo: Prostorová představivost	<u>1. ročník</u> - zakreslí jednoduché slovní úlohy - přidávání, ubírání graficky - znázorní jednoduchý matematický zápis - pokusí se o matematický zápis + sestavení slovní úlohy podle nákresu <u>2. ročník</u> - řeší jednoduché slovní úlohy - nákres, slovní vysvětlení postupu, - zdůvodnění zvoleného početního výkonu - znázorňuje do čtvercové sítě - násobilka - řeší jednoduché logické úlohy – obhajoba <u>3. ročník</u> - seznámí se z kombinovanými slovními úlohami - rozbor, matematický zápis, zvolení neznámé - rýsuje podle zadání - (umístění bodů na přímce, polopřímce, úsečce, mimo ně; rýsování úsečky dané délky v mm; přenášení úseček na polopřímku; kružnice, oblouk - střed, poloměr, průměr) - náčrt, rozbor	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJ- práce s textem <i>Průřezová témata</i> OSV – hodnoty, postoje, praktická etika – 2. ročník <i>Další poznámky</i>

Učivo: Magické čtverce RVP 3. období: 12, 27 8M, 10M, 20M	<u>4.ročník</u> - konstruuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - zápis, náčrt, rozbor, konstrukce, závěr slovní úlohy - znázorní situaci vlastním modelem, pokusí se zobecnit vztahy, zavádět a vyvodit vzorce <u>5.ročník</u> - řeší logické a kombinační úlohy - počet řešení, obhajoba - magické čtverce - konstrukční úlohy - vzájemná poloha kružnice a přímky, dvou kružnic - zápis, náčrt, rozbor, konstrukce, závěr - vyjádří vzájemné vztahy matematickým zápisem - pochopí význam a zautomatizování používání matematických zápisů - zjišťuje počet možností - využívá pravidelnosti při výpočtech - graficky znázorní vztah mezi zlomkem a desetinným číslem	
--	--	--

XXI. Analyzuje a vytváří jednoduchá schémata, tabulky, diagramy a přehledy a na jejich základě formuluje reálné situace. Učivo: Závislosti a jejich vlastnosti Učivo: Tabulky Učivo: Grafy Učivo: Diagramy RVP I. období: 5,15,16 2.období: 17, 18, 27 15M, 16M	<u>1.ročník</u> - pohybuje se ve čtvercové síti podle šipek - manipuluje s předměty, třídí geometrické tvary - zjednodušený zápis pomocí symbolů	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJS- práce s mapou, měření, vážení ČSP- příprava pokrmů ČJ- komunikace, správné formulace a vyjadřování <i>Průřezová témata</i> MED- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 3. ročník OSV- kooperace a kompetice – 4. ročník ENV- lidské aktivity a problémy životního prostředí – 5. ročník
	<u>2. ročník</u> - používá tabulky sčítání, násobení - využívá čtvercové sítě, číselné osy – opakované sčítání - sestavuje jednoduché ceníky	
	<u>3. ročník</u> - vytváří kótované půdorysy stavby - řeší slovní úlohy ze života - ceníky, slevy, spoření - sestavuje tabulky - výsledky atletických závodů, soutěží	
	<u>4.ročník</u> - zaznamenává změny teploty, hmotnosti, ceny, do tabulek, grafů - sestaví plány a orientuje se v nich	
	<u>5.ročník</u> - pracuje s údaji – sestaví, čte tabulky, ceníky, diagramy, grafy - zjišťuje počet možností - orientuje se ve vývojových diagramech s reálným významem - sestavuje kuchařské předpisy, ceny zájezdů, rozpočet pro různý počet osob - pracuje s mapou, plánem	

5.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy

a jaké problémy informatika řeší.

Škola vnímá informatiku a technické směřování rozvoje žáků jako důležité, proto jsou do výuky zařazovány základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Tematické celky

2. - 3. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ () B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: software Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	

Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně)

Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

4. ročník

Základy robotiky se stavebnicí

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu
Zdroje robotická stavebnice LeGO WeDo 2.0 učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo pro 1. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru	Odkaz na učivo ve zdrojích Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 2 – Ventilátor

Opakování příkazů Ovládání klávesnic – události Ovládání pomocí senzoru	Aktivita 3 – Kolotoč Aktivita 4 – Nákladní výtah Aktivita 5 – Závora
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrázce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	

Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů • používá události ke spuštění činnosti postav • ovládá více postav pomocí zpráv • upraví program pro obdobný problém • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich kombinace Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2

Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 2 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Heuristický rozhovor, diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce	

5.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY - PRVOUKA-VLASTIVĚDA-PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacích předmětů

Naším úkolem v těchto vyučovacích předmětech je pomoci vybudovat ucelený obraz světa a vyznačit základní vztahy v něm. Do školy přichází dítě hravé, zvědavé, plné fantazie, s určitými zkušenostmi ze svého okruhu, tedy rodiny, mateřské školky, přírody, ze světa. Cílem je tedy vychovat dítě tak, aby bylo schopné vnímat pravdivý obraz světa, orientovat se v něm, rozlišovat dobro a zlo, zaujmout mravně hodnotný postoj v životě, vzbudit touhu po poznání a sebezdokonalování.

Neupřednostňujeme faktografické učení, kdy žák získává jistou konečnou sumu vědomostí, které musí dostat do hlavy, ale rozvíjíme koncepci otevřeného učení pro život. Jakákoliv znalost má význam jen tehdy, tvoří-li součást smysluplného kontextu a pokud je možno ji tvořivě využít pro řešení praktických životních situací. Z tohoto důvodu rozvíjíme u žáků schopnost třídit informace a určovat, co je důležité a co ne. Žáci se učí tvořivě, kriticky a produktivně zpracovávat tu část informačního vesmíru, se kterou se budou setkávat. Získávání zkušeností se zpracováváním informací a tříděním myšlenek je systematický proces kritické úvahy a analýzy. Proces, který jim umožní efektivně zacházet s informacemi

nejen v době studií, ale z něhož si odnesou dovednosti, které jim poslouží jako celoživotní nástroj orientace ve světě.

Vyučovací předměty má týdenní časovou dotaci 2 hodiny v 1. až 3. Ročníku s názvem předmětu Prvouka. 3 hodiny ve 4. a 5. ročníku v předmětu s názvem Vlastivěda. 3 hodiny ve 4. a 5. ročníku v předmětu s názvem Přírodověda.

Do výuky jsou začleňovány krátkodobé i dlouhodobé projekty. Součástí výuky jsou také vycházky do přírody, práce v terénu, polodenní a celodenní výlety, programy na školách v přírodě.

Zvolené cíle (včetně kompetencí) naplňujeme pomocí těchto programů:

- Čtením a psaním ke kritickému myšlení (RWCT)
- Kooperativní učení
- Činnostní učení

Integrovaná tematická výuka (ITV). ITV je založená na propojení různých předmětů prostřednictvím zvoleného tématu. Na naší škole jsme se rozhodli pro tato témata:

v 1. ročníku - Škola, Rodina a domov, Rok a jeho části

ve 2. ročníku - Doprava a dopravní výchova, Pověsti, Pravěk, Proměny v přírodě podle ročních období

ve 3. ročníku - Počátky českých dějin (Velká Morava, Přemyslovci), Lidské tělo, Neživá příroda, Orientace v krajině

ve 4. ročníku - Živočichové, rostliny a ekosystémy, Česká republika, České dějiny (Lucemburkové, husitství)

v 5. ročníku - Vesmír, Evropa, České dějiny (Rudolf II, Národní obrození)

Toto všechno nám pomáhá naplnit **klíčové kompetence**.

[v těchto závorkách je nabídka možných činností vedoucích ke splnění klíčových kompetencí]

Kompetence k učení

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení a tvůrčích činnostech
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

[vyhledávání a třídění informací- encyklopedie, internet, pozorování a porovnávání, sestavování a čtení tabulek a grafů, orientace v mapě a plánu, referáty, prezentace, projekty a dílny]

Kompetence k řešení problémů

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

- vyhledá informace vhodné k řešení problému a jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- učí se kriticky myslet, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotit [**vyhledávání a třídění informací, hledání více způsobů řešení, hodnocení a sebehodnocení**]

Kompetence komunikativní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a vhodně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci

[**komunitní kruh, diskuze, argumentace, výstavy, besedy, konference, práce s informacemi, prezentace**]

Kompetence sociální a personální

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

[**spolupráce ve skupině, spolupráce žák - učitel - rodiče, spolupráce napříč školou, diskuze, tvorba pravidel**]

Kompetence občanské

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- rozhoduje se podle dané situace, poskytne dle svých možností pomoc a učí se reagovat na krizové situace
- respektuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojuje do společenského dění
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a přírody

[volba žákovského zastupitelstva, projekty]

Kompetence pracovní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

[dodržování bezpečnosti a hygieny při školních i mimoškolních činnostech, zásady environmentální výchovy]

Průřezová témata

Do vyučovacích předmětů Prvouka-Vlastivěda-Přírodověda jsou začleněna všechna průřezová témata. Jsou uvedena v tabulce.

Seznam očíslovaných **Očekávaných výstupů** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
2. *začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*
3. *zrušeno*
4. *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
5. *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
6. *rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
7. *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*
8. *porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
9. *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 1.M *orientuje se v okolí svého bydliště, v okolí školy*

- 2.M *popíše a zvládne cestu do školy*
- 3.M *zrušeno*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 4.M *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*
- 5.M *orientuje se na mapě ČR, určí světové strany*
- 6.M *řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- 7.M *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- 8.M *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*
- 9.M *sdělí své poznatky a zážitky z vlastních cest*
- 10.M *pozná státní symboly České republiky*

LIDÉ KOLEM NÁS

- 10. *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi*
- 11. *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*
- 12. *projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- 13. *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
- 14. *zrušeno*
- 15. *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat*
- 16. *orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích*
- 17. *zrušeno*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 11.M. *rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
- 12.M. *dodržuje základní pravidla společenského chování*
- 13.M. *při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně*
- 14.M. *projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- 15.M. *pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 16.M. *dodržuje pravidla pro soužití ve škole, ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03p), rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
- 17.M. *uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
- 18.M. *používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*
- 19.M. *porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*
- 20.M. *sestaví jednoduchý osobní/ rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.*

LIDÉ A ČAS

- 18. *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- 19. *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*

20. *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*
21. *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
22. *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*
23. *zrušeno*
24. *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků*
25. *zrušeno*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 21.M. *pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase*
- 22.M. *zná rozvržení svých denních činností*
- 23.M. *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- 24.M. *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 25.M. *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.*
- 26.M. *významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
- 27.M. *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

ROZMANITOST PŘÍRODY

26. *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
27. *roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
28. *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*
29. *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
30. *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
31. *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*
32. *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*
33. *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
34. *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 28.M. *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- 29.M. *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- 30.M. *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- 31.M. *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 32.M. *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- 33.M. *popíše střídání ročních období*
- 34.M. *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- 35.M. *zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče od drobná domácí zvířata*
- 36.M. *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- 37.M. *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- 38.M. *zrušeno*
- 39.M. *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- 35. *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- 36. *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 37. *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*
- 38. *uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- 39. *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
- 40. *využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- 41. *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- 42. *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- 43. *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- 44. *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- 45. *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- 46. *ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 39.M. *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění, pojmenuje hlavní části lidského těla*
- 40.M. *rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*

- 41.M. *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- 42.M. *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 43.M. *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- 44.M. *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- 45.M. *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádnou událost*
- 46.M. *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
- 47.M. *odmítá návykové látky*
- 48.M. *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

Mezipředmětové vztahy

Vzhledem k povaze této vzdělávací oblasti, která má velmi široký rozsah, jsme se rozhodli nezmiňovat jednotlivě mezipředmětové vztahy u každého rozpracovaného výstupu. Většinou by totiž docházelo k tomu, že by tam byly zmíněny všechny ostatní předměty, protože tuto vzdělávací oblast lze propojovat se všemi.

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I. Orientuje se v místě svého bydliště a školy a zvládne bezpečně cestu do školy a zpět Učivo: Domov Škola RVP I.období: 1	<i>Místo, kde žijeme</i> 1. ročník - učí se orientovat v místě svého bydliště, v budově a okolí školy, nacvičuje bezpečnou cestu do školy a zpět, rozeznává riziková místa a situace	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- komunikace, dorozumívání, sebepoznávání
II. Orientuje se ve své obci (městě), rozliší, do kterého kraje ČR patří jeho bydliště, vyhledává typické regionální zvláštnosti ČR a států EU Učivo: Obec Regiony ČR Naše vlast Evropa a svět Mapy obecně zeměpisné a tematické RVP	<i>Místo, kde žijeme</i> 2.ročník - seznamuje se s obcí, jejími částmi, význačnými budovami a orientačními body 3.ročník - poznává polohu obce v krajině, zkouší jednoduchý plánec s vyznačením bydliště a školy, chodí na vycházky spojené s pozorováním změn a dění v obci 4. ročník - učí se vnímat obec z hlediska polohy v ČR, seznamuje se s krají	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- sebepoznání, vztahy k druhým lidem VDO- „občan“ <i>Poznámky</i>

I.období: 1,2 II.období: 4,7,8	atd. 5.ročník - seznamuje se se zeměpisem Evropy a světa (kontinenty, mapa světa, evropské státy)	
III. Posuzuje okolní krajinu (přírodní a umělé prvky v krajině), vyjádří různými způsoby její krásu a rozmanitost Učivo: Okolní krajina (místní oblast, region) RVP I. období: 1, 2 2.období: 33,29	<i>Místo, kde žijeme</i> <i>Rozmanitost přírody</i> 1. ročník - naučí se všímat si okolí (vycházky, poznávání chráněných oblastí- Břežanské údolí) 2. ročník - podniká výlety do vzdálenějších oblastí 3. ročník - seznamuje se s nutností ohleduplného chování k přírodě a ochrany přírody, ekologická výchova 4.-5. ročník - hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> ENV- péče o životní prostředí
V. Orientuje se v historickém čase - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti Učivo: Orientace v čase a časový řád RVP I. období 18,20 2.období 23,24	<i>Lidé a čas</i> 1. ročník - osvojuje si základy orientace v čase (hodiny, datum svého narození, rozdělení dne...), denní režim dne, roční období 2.ročník - poznává způsob života lidí v minulosti a v přítomnosti - jeho proměny (pověsti, pohádky), - kalendáře, letopočet, generace 3. ročník	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> EGS- srovnávání a porozumění VDO- znalost a vztah ke svému okolí a historii

	- seznamuje se s historickými prameny a památkami (minulost naší země-pravěk až Přemyslovci) 4. ročník - seznamuje se s historickými prameny a památkami (minulost naší země-rod Lucemburků až husitství) 5. ročník - seznamuje se s historickými prameny a památkami (minulost naší země-Rudolf II.až současnost)	
V. Pojmenuje některé významné rodáky a předky, kulturní či historické památky, významné události, srovnává a hodnotí na konkrétních ukázkách způsob života a práce našich předků Učivo: Současnost a minulost v našem životě RVP I. období: 19 2.období: 7,23	<i>Lidé a čas Místo, kde žijeme</i> 1.-3.ročník - seznámí se s kulturními či historickými památkami a významnými událostmi regionu 4.-5.ročník - poznává způsob života lidí od pozdním středověku do současnosti (bydlení, předměty denní potřeby)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- rozvoj dovedností pro kooperaci, poznávání lidí VDO- úloha občana v demokratické společnosti MKV- poznávání vlastního kulturního zakotvení, tolerance
VI. Orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti obce (regionu) Učivo: Regionální památky Báje, mýty, pověsti RVP 2.období: 22,23,24	<i>Lidé a čas</i> 4.ročník - poznává život lidí v minulosti a přítomnosti, - proměny způsobu života (bydlení, předměty denní potřeby) s využitím regionálních specifik, -seznamuje se s historickými prameny a památkami, využívá archiv, knihovny, sbírky muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti 5.ročník - orientuje se a porovnává život lidí v minulosti a přítomnosti, - proměny způsobu života (bydlení, předměty denní potřeby) s využitím regionálních specifik, - seznamuje se s historickými prameny a památkami, - využívá archiv, knihovny, sbírky muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> MKV- vztahy mezi kulturami, individuální zvláštnosti, vstřícný postoj k odlišnostem

	<i>Lidé kolem nás</i>	<i>Lidé a čas</i>	
VII. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí, se kterými se setkává, na příkladech porovnává minulost a přítomnost Učivo: Rodina Soužití lidí Kultura Základní globální problémy RVP I. období: 10,11,18 RVP 2.období: 13,15,16,22	1.ročník - poznává postavení jedince v rodině, role členů v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům		<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy VDO- demokratická atmosféra a vztahy, občan jako odpovědný člen společnosti
	2.ročník - osvojuje si pravidla slušného chování, mezilidské vztahy a práv a dítěte, učí se lidské solidaritě a toleranci, , projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům		
	3. ročník - seznamuje se se základními vlastnostmi lidí, s principy demokracie a protiprávním jednání		
	4. ročník - respektuje právo a spravedlnost, pro porovnání využívá knihovny, sbírky - seznamuje se se základními formami vlastnictví - seznamuje se se základními lidskými právy a právy a povinnostmi žáka		
	5.ročník - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		

VIII. Respektuje spolužáky v přirozených odlišnostech (přednostech i nedostacích) Učivo: Chování lidí Vlastnictví Právo a spravedlnost RVP I. období: 12 2.období: 12, 15, 13, 16	Lidé kolem nás 1.-3.ročník - učí se respektovat školní řád, pravidla stanovená ve třídě - učí se respektovat mezilidské vztahy a snaží se dodržovat pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, 4.-5.ročník - učí se zvládat rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- sebekontrola, hledání pomoci MKV- respektování, tolerance, podílení se na spolupráci, naslouchání druhým
IX. Pozoruje, popíše, porovná, případně ztvární viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Učivo: Životní podmínky RVP I.období: 26	Rozmanitost přírody 1.- 3.ročník - vnímá rozmanitost přírody (vycházky do okolí školy, pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, vedení kalendáře přírody)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> ENV- ekosystémy, základní podmínky života, ochrana životního prostředí, aktuální problémy životního prostředí
X. Určí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole apod.), především v okolí školy Učivo: Nerosty a horniny, půda Rostliny, houby, živočichové RVP I. období: 27 2.období: 7,29,31,32	Rozmanitost přírody 1. ročník - pozoruje přírodu v okolí školy, popř.v místech víkendových pobytů 2.ročník - jednoduše popíše a nakreslí některé přírodniny 4.-5.ročník - třídí organismy do známých skupin (znaky a průběh života, životní potřeby a projevy)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> ENV- ekosystémy, ohrožování ovzduší, zemědělství a životní prostředí
XI. Má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, dokáže poukázat na změny a	Rozmanitost přírody Lidé kolem nás 1.-3.ročník - učí se ohleduplnému chování k přírodě a ochraně přírody (odpovědnost lidí, živelné	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- pozornost a soustředění, mé chování

některé problémy, uvědomuje si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit Učivo: Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Rovnováha v přírodě Rizika v přírodě RVP 2.období: 29,33,39	pohromy a ekologické katastrofy, likvidace odpadů, ochrana rostlin a živočichů - rozpozná rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a zná ochranu před nimi - pozoruje a na základě pozorování experimentuje 4. ročník - snaží se pochopit rovnováhu v přírodě (základní projevy a podmínky života) 5.ročník - poznává vzájemné vztahy mezi organismy, souvislosti mezi nimi a jejich životním prostředím, vztah člověka k nim	ENV- ochrana životního prostředí, využívání různých druhů energie, lidské aktivity
XII. Pojmenuje části lidského těla, některé orgány (včetně pohlavních), zná jejich základní funkce, má povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách Učivo: Lidské tělo Partnerství, rodičovství, manželství, základy sexuální výchovy RVP 1.období: 35 2.období: 40,41,45, 46	Člověk a jeho zdraví 1.-2. ročník - poznává a pojmenuje části lidského těla a zdůvodní základní potřeby a projevy člověka 3.ročník - seznamuje se se stavbou lidského těla, funkcí některých orgánů a orgánových soustav, pohlavími rozdíly mezi mužem a ženou, vývojem jedince, základními funkcemi a projevy lidského těla. 4.-5.ročník - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav, zvládá ošetřit drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc - seznamuje se s riziky návykových látek, hracích automatů a počítačů a závislostí na nich, s nebezpečím komunikace prostřednictvím elektronických médií 5. ročník - seznámení se základy sexuální výchovy (základy lidské reprodukce, dospívání, nemoci přenosné pohlavním stykem-prevence). - partnerství, manželství, rodičovství – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy,	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- komunikace- řeč těla ENV- prostředí a zdraví

	osobní vztahy, etická stránka vztahu, etická stránka sexuality	
XIV. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě), adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Učivo: Situace hromadného ohrožení Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví RVP I.období: 37,39 2.období: 43	Člověk a jeho zdraví 1.-3. ročník - učí se telefonní čísla tísňového volání 4.-5.ročník - přivolá pomoc v situaci osobního nebo cizího ohrožení, - seznamuje s funkcí linky důvěra a krizových center, - zná důležitá telefonní čísla, - seznamuje se s postupy při mimořádných událostech a rizicích ohrožení s nimi spojených (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), v případě požáru se seznamuje s jeho příčinami a prevencí jeho vzniku, s ochranou a evakuací při vzniku požáru, s integrovaným záchranným systémem - v rámci svých možností si ví rady v nouzi, neštěstí, bídě, při mimořádných či katastrofických událostech	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- sebeovládání, smyslové vnímání, komunikační dovednosti, rozhodnost při řešení problémů EGS- instituce EU a jejich fungování
XV. Uvědomuje si, co je nebo může být v jeho okolí nebezpečné, známým (předvídatelným) nebezpečím se snaží vyhnout. Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc. Učivo: Návykové látky a zdraví RVP 2.období: 44	Člověk a jeho zdraví 4.-5. ročník - učí se bezpečně chovat v různém prostředí a různých krizových situacích (šikana, týrání, sexuální zneužívání, situace hromadného ohrožení, brutalita a jiné formy ohrožení) - učí se jednoduchým způsobem odmítat návykové látky - učí se rozpoznávat označování nebezpečných látek - učí se rozpoznávat šikanu, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalitu a jiné formy násilí v médiích - učí se přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, seznamuje se se službami odborné pomoci, čísla tísňového volání a správným způsobem volání na tísňovou linku	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- spolupráce, správné rozhodování, vlastní postoje a hodnoty MKV- mezilidské vztahy

XVI. Pracuje s porozuměním s pojmy domov, rodina, škola, obec, místní oblast, region, kraj, stát, vlastenectví, demokracie, humanita, mír, tolerance, lidská práva, globalizace atd. RVP I.období: 1,2,10,12 2.období: 9,25	<i>Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas</i> 1-3..ročník - pracuje s pojmy z témat Domov a Škola 4.-5.ročník - pracuje s pojmy z témat Naše vlast a Regiony ČR	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- vztahy k sobě i ostatním, citlivý přístup, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace MKV- tolerance, spolupráce, naslouchání druhým
XVII. Orientuje se podle plánu okolí, najde dané místo na plánu nebo v krajině, postupuje podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě RVP I.období: 1,36 2.období: 5,6	<i>Místo, kde žijeme Člověk a jeho zdraví</i> 1.-3.ročník - orientuje se v místě bydliště, v okolí školy, v obci, v místní krajině. - zhotovuje jednoduchý plán okolí 4.ročník - určí světové strany v přírodě i podle mapy, - prakticky se orientuje v terénu krajiny (orientační body a linie, orientace podle světových stran, zobrazení krajiny v plánech a mapách) - používá různé typy map, plánů a náčrtů 5.ročník - vnímá okolní krajinu (působení lidí na krajinu a životní prostředí)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- plánování učení ENV- problémy životního prostředí, přírodní zdroje, jejich původ / i ochrana
XVIII. Hodnotí a srovnává postavení a jednání lidí ve společnosti a způsoby řízení společnosti v minulosti a v současnosti RVP 2.období: 7,9,13, 21,24	<i>Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas</i> 4.ročník - používá s porozuměním pojmy domov, národ,státní symboly naší vlasti, seznamuje se se státní správou a samosprávou - zná státní svátky a významné dny - poznává život lidí v minulosti a přítomnosti, historické prameny a památky vztahující se k hospodářskému, kulturnímu a politickému životu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- pozornost a soustředění, péče o dobré vztahy, komunikace, spolupráce, sociální role MKV- jedinečnost každého člověka, lidské vztahy, rovnocennost, odpovědnost

	5. ročník - rozpozná právo a spravedlnost, protiprávní jednání, chování, které se už nemůže tolerovat, právní jednání občanů - porovnává život lidí v minulosti a přítomnosti - seznamuje se s pravidly bezpečného chování při mimořádných událostech	
XIX. Vysvětlí důvody pohybu Země a Slunce a význam Slunce pro život na Zemi Učivo: Vesmír a Země RVP 2.období: 29,30	<i>Rozmanitost přírody</i> 4. ročník - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, podmínky pro život na Zemi 5. ročník - seznamuje se s tvarem a pohyby Země jako planety Slunce, s vesmírem a sluneční soustavou, s příčinami střídání dne a noci i ročních období.	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> ENV- podmínky života na Zemi, ekosystémy, lidské aktivity
XX. Změří základní fyzikální veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Učivo: Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch RVP I.období: 26,28 2.období: 34	<i>Rozmanitost přírody</i> 3.ročník - orientuje se v čase (určování času, fyzikální čas, - čas jako fyzikální veličina), změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, zkoumá látky a jejich vlastnosti - seznamuje se s vlastnostmi a skupenstvím vody, koloběhem vody v přírodě, vlastnostmi, složením a významem vzduchu pro život 4.-5.ročník - zakládá jednoduché pokusy, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- řešení problému ENV- voda, vodní zdroje, vyčerpatelnost zdrojů
XXI. Rozlišuje základní společenstva v okolí školy (obce), popise vztahy mezi jednotlivými organismy a jejich prostředím, jednoduše vysvětlí, co znamená rovnováha přírody RVP I.období: 27 2.období: 31	<i>Rozmanitost přírody</i> 1.-3.ročník - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 4.-5.ročník - provádí praktické činnosti v terénu krajiny (pozorování a	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- dovednost zapamatování ENV- ekosystémy, zdroj výživy, lidské aktivity, vztah člověka k prostředí

	popis přírodnin), učí se chápat rovnováhu v přírodě (základní projevy života, podmínky života, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva)	
XXII. Popíše základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy RVP 2.období: 32	Rozmanitost přírody 4.ročník - seznamuje se se znaky života, životními projevy a potřebami, průběhem života, podstatnými rozdíly ve výživě a stavbě těla u nejznámějších druhů rostlin, hub, vybraných živočichů a významem přírody pro člověka	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> ENV- ekosystémy, ochrana životního prostředí, lidské aktivity
XXIII. Zvládá základní pravidla silničního provozu v roli chodce a cestujícího v hromadných dopravních prostředcích a řídí se jimi. RVP I.období: 38 2.období: 43	Člověk a jeho zdraví 1.-3.ročník - učí se přecházet vozovku (modelové situace) a chovat se v prostředcích MHD, poznává dopravní značky, světelné a akustické signály dopravních zařízení 4.-5.ročník - zná povinné vybavení cyklisty a jízdního kola, aktivně uplatňuje pravidla silničního provozu pro cyklisty	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV- pozornost, soustředění, dobrý vztah k sobě samému, komunikace, spolupráce MKV- mezilidské vztahy

5.3 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žák ve výtvarné výchově poznává a hledá nejvýstižnější výtvarné prostředky a postupy, kterými výtvarně sděluje svou výpověď. Seznamuje se s možnostmi výtvarného materiálu, s prvky výtvarné řeči a jejich vztahy, s výtvarnými technikami pro lineární, plošné i prostorové vyjadřování formou výtvarných her.

V hodinách výtvarné výchovy dáváme žákům možnost si svůj výtvarný obhájit a komunikovat o záměru výtvarných prací svých i ostatních, klást otázky a hledat odpovědi. Vedeme žáky k vnímání a kritickému hodnocení děl umělců současných i minulosti.

Ve výtvarných činnostech si žáci rozvíjí tvořivost, fantazii, estetické cítění, výtvarné myšlení, odvahu experimentovat, samostatnost a svobodu projevu. Dětem nenarušujeme myšlenkové pochody předkreslováním či vedením k napodobování předloh a do jejich výtvarů nezasahujeme. Vytváříme přátelské, tolerantní a partnerské prostředí, ve kterém se žák cítí bezpečně a může tak výtvarně vypovídat o sobě a o tom, jak vidí svět.

Časová dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je v 1.a 2.ročníku 2 hodiny týdně a ve 3. - 5.ročníku 1 hodina týdně. Výuka může probíhat jak ve třídách, tak venku, v blízkém i dalekém okolí (SvP).

Ve výtvarné výchově uplatňujeme:

Přetvářecí činnosti, které rozvíjí tvořivé přístupy k řešení problémů. Výtvarnými prostředky (instrumenty, materiály, technikami) žák výtvarně a esteticky ozvláštňuje hotové výtvary změnou barevnosti, připojením dalšího prvku nebo umístěním výtvaru do zajímavějšího prostředí či změnou funkce objektu. Objekty přírodního i uměleckého prostředí jsou východiskem pro žákovo vlastní výtvarné vyjádření. Zadané náměty zobrazují pomocí prvků výtvarné řeči (bod, linie, tvar, plocha, barva, světlo, jejich vztahy) podle modelu či z představy.

Poznávací činnosti, které umožňují žákům získávat poznatky o kvalitách objektu (o tvaru, velikosti, barvě, proporcích, umístění, vztazích). Pozorování jevů okolního světa, porovnávání vlastností, sledování procesu jejich změn a hledání vztahů mezi nimi. Žák získává poznatky o výtvarně vyjadřovacích prostředcích a jejich funkci v tvorbě vlastní i umělecké, poznatky z dějin umění a výtvarné kultury.

Hodnotově orientační činnosti, které jsou svázány s poznáváním, prožíváním a hodnocením. Výsledkem jsou citová kultivace dítěte, estetická citlivost k okolí, ke skutečnosti umělecké i mimoumělecké, postoje, normy.

Komunikativní činnosti- Výtvarné práce žáků jsou příležitostí pro rozhovory nad jejich výsledky. Žáci se seznamují i s výtvarnou terminologií.

Látka výtvarné výchovy je dětem zprostředkována pomocí námětů, které odráží vztah dítěte ke světu. Úkolem učitele je zvolit vhodnou motivaci tak, aby podněcovala zájem žáků o výtvarnou výchovu. Náměty obsahují řadu prvků z výukových oblastí a umožňují tak integrovat výtvarnou výchovu s ostatními předměty. Vhodně zvolený námět skýtá vazby na průřezová témata.

Klíčovými kompetencemi, které jsou v této vzdělávací oblasti naplňovány, jsou především tyto: **[v těchto závorkách je nabídka možných činností vedoucích ke splnění klíčových kompetencí]**

Kompetence k učení

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky zkouší porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.

[krátkodobé a dlouhodobé projekty, prezentace vlastní nebo skupinové práce]

Kompetence k řešení problémů

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit.

[třídění informací, hledání nejlepšího pracovního postupu]

Kompetence komunikativní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse a obhajuje svůj názor. Rozumí různým typům textů a obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji.

[výstavy a dílny]

Kompetence sociální a personální

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel, které sám respektuje. Na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

[tvorba pravidel, zapojení se účinně do skupinové práce, tolerance a vlastní nasazení]

Kompetence občanské

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Rozhoduje se pokud možno zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc. Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví.

[lidové zvyky a tradice]

Kompetence pracovní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla. Snaží se přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, vnímá nutnost ochrany životního prostředí. Snaží se využít znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

[školy v přírodě, kroužky a dílny]

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (ENV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Mediální výchova (MED)

Seznam očíslovaných **Očekávaných výstupů** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento výstup naplňuje):

1. *rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
2. *v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
3. *vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*
4. *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
5. *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*
6. *při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*
7. *užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
8. *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy*
9. *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
10. *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*
11. *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
12. *nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 1.M. *zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- 2.M. *rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- 3.M. *uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je shopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 4.M. *uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- 5.M. *rozlišuje, porovnává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- 6.M. *při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- 7.M. *vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky), pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i umělecká díla*

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I. Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ Učivo: Prvky vizuálně obrazného vyjádření, světlostní a barevné kvality a smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření RVP: I.období: 1	kombinuje a proměňuje linie, tvary, barvy a objekty - rozpoznává účinky teplé a studené barvy	ČJ - protiklady MA - linie, objem, prostorová orientace, podobnost, tvar,... ČJS - barva v přírodě, tvary listů - báje, mýty, pověsti HV - linie hudby, kontrast, barva tónu <i>Průřezová témata</i> osv chápání umění jako prostředku dorozumívání rozvoj smyslového vnímání, kreativního vnímání komunikace- řeč těla, zvuků, dialog ENV vztah člověka k prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodnímu a kulturnímu dědictví <i>Další poznámky</i>
II. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace Učivo: Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a vlastních zkušeností a uspořádání objektů do celku RVP I.období: 2	- poznává různé techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, malba, grafika, plastika,... - experimentuje s výrazovými prostředky a materiály: přírodniny, papír, textil, hlína, kov. - seznamuje se s výtvarnými materiály, nástroji a jejich stopou - zkoumá linie, tvar, prostor	<i>Mezipředmětové vztahy</i> MA - tvar, tělesa, prostor, uspořádání ČJS barvy pleti významné výtvarné slohy našich dějin pozorování přírody zkoumání tvaru, barvy a funkce, přírodnin stopy zvířat a přírodnin, (HV) - barva tónu, zvuk nástrojů <i>Průřezová témata</i> osv komunikace dorozumívání VDO prohlubování empatie, respektování kulturních a etnických odlišností MKV - rozmanitost různých kultur- tradice, hodnoty

		ENV - podmínky života
III. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky RVP: I.období: 3	- poznává vlastností povrchů a struktur - zkouší výtvarně zpracovat pohyb, výtvarně přepsat zvuky, pocity z dotýkání - učí se vnímat a pozorovat všemi smysly	<i>Mezipředmětové vztahy</i> MA časoprostorové vnímání znázornění a ilustrace slovní úlohy UK (HV) - rytmus, melodie, symfonické básně ČJS život v kůře stromů pohyb zvířat, zvuky lesa, ptáků děje v přírodě, neživá příroda záznam dějinné události <i>Průřezová témata</i> osv dorozumívání rozvoj smyslového vnímání ENV vztah člověka k prostředí vnímavý a citlivý přístup k přírodě MED vnímání znakových kódů vnímání, interpretace a kritické hodnocení filmové a TV řeči <i>Další poznámky</i>
IV. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností Učivo: typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení a uplatnění a komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření RVP: I.období: 4	- vnímá aktivně výtvarno kolem sebe - vytváří si vlastní pohled na styl - navštěvuje výstavy výstav - komunikuje se spolužáky nad výtvarnými výtvary - zkoumá výtvarné zpracování různých výtvarných slohů	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ - vnímání textů- čtenářská dílna CJS Pravěk - jeskynní malby a rytiny, sošky, nástroje,... Starověk - egyptské umění velké výtvarné slohy- dějiny <i>Průřezová témata</i> EGS porozumění evropským kulturním kořenům poznání a pochopení díla vybraných evropských umělců srovnání evropských kultur- jejich přínos VDO

		prohlubuje empatii respektování kulturních a etnických odlišností <i>Další poznámky</i>
V. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil Učivo: proměny komunikačního obsahu RVP: I.období: 5	- hodnotí se spolužáky jejich i své výtvary, vysvětluje výsledky tvorby podle svých schopností - vybírá a uplatňuje při své práci ilustraci, comics, fotografii, reklamu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ - vlastní tvorba textů - autor, dílo, ilustrátor ČJS - sebehodnotící a hodnotící aktivity UK (HV) - vlastní melodie, text písně <i>Průřezová témata</i> osv dorozumívání vyjádření vlastních prožitků VDO empatie, respekt kulturních a etnických odlišností <i>Další poznámky</i>
VI. Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) Učivo: uspořádání objektů do celku RVP: 2.období: 6	- rozvíjí cit pro rovnováhu a kompozici - vyjadřuje skutečnosti a výtvarné kontrasty pomocí linií, tvarů, barev, světla a stínu - ztvárňuje povrchové kvality předmětů a přírodnin v plošném i plastickém provedení	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ -autor, dílo, ilustrátor,... synonyma, antonyma, citově zabarvená slova, abstraktní slova,... M - linie, objem, prostorová orientace, podobnost, tvar,... CJS sluneční soustava, střídání dne s noci tělesné proporce UK (HV) - linie hudby, kontrast, barva, autor, dílo <i>Průřezová témata</i> osv chápání umění jako prostředku dorozumívání rozvoj smyslového vnímání, kreativního vnímání komunikace- řeč těla, zvuků, dialog ENV vztah člověka k prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodnímu a kulturnímu dědictví <i>Další poznámky</i>

VII. Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model Učivo: reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly RVP: 2.období: 7	- hledá další možnosti lineárních, barevných, tvarových a prostorových etud - přepisuje vlastní prožitek do jazyka linií, barev, tvarů - uspořádá objekty do celku (konstruuje) - kombinuje a proměňuje v ploše, objemu a prostoru podobnost, kontrast a rytmus	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ - Snonyma Proměna slov ve větě UK (HV) - dialog, pocity MA - matematické vztahy, uspořádání, objem, obsah, kombinatorika ČJS lidské vztahy- rodina, přátelé,... řeč těla a gest <i>Průřezová témata</i> OSV - komunikace, řeč těla, zvuků, dialog <i>Další poznámky</i>
VIII. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy Učivo: přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením RVP: 2.období: 8	- uvědomuje si vztahovou provázanost umění-autor-dílo-divák-realita - utváří a zdůvodňuje vlastní výtvarná vyjádření- ozvláštňuje věci a proměňuje je na jiné	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJ - diskuse CJS - piktogram, znaková řeč <i>Průřezová témata</i> OSV - umění jako prostředek dorozumívání MED - schopnost vnímat a kriticky hodnotit vizuální znaky <i>Další poznámky</i>
IX. Nalézá vhodné prostředky pro vizuální obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě Učivo: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ RVP: 2.období: 9	- rozvíjí senzibilitu - výtvarně přepisuje skutečnost pomocí nefigurativního užití linií, tvarů a barev - vyjadřuje své pocity a zážitky	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJ - vnímání textů- čtenářská dílna CJS - lidské smysly <i>Průřezová témata</i> EGS porozumění evropským kulturním kořenům poznání a pochopení díla vybraných evropských umělců srovnání evropských kultur- jejich přínos VDO prohlubuje empatii

		respektování kulturních a etnických odlišností <i>Další poznámky</i>
X. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky Učivo: proměny komunikačního obsahu RVP: 2.období: 10	- hraje si s náhodou- destrukce, rozpouštění, deformace a její výtvarné rozvedení - využívá asociace, tvořivost, fantazii, volnost - motivuje se výtvarným dílem, jeho formou či podáním - parafrázuje umělecká díla, snaží se je ozvláštnit nebo hledá výtvarný přepis výřezů z díla	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJ - Vlastní tvorba textů, básní, nonsens MA - Zvětšování čísel, objemů a tvarů <i>Průřezová témata</i> EGS porozumění evropským kulturním kořenům poznání a pochopení díla vybraných evropských umělců srovnání evropských kultur- jejich přínos VDO prohlubuje empatii respektování kulturních a etnických odlišností <i>Další poznámky</i>
XI. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako k možnému zdroji inspirace Učivo: proměny komunikačního obsahu RVP: 2.období: 11	- navštěvuje výstavy - seznamuje se s některými výtvarnými slohy a srovnává je - parafrázuje reprodukce, zvětšuje jejich detaily, - dokresluje chybějící části, výtvarně přepisuje reprodukce jinými výrazovými prostředky	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ - Literatura jako zdroj inspirace ČJS instalace objektů v přírodě lidské tělo- detail, funkce stavební slohy UK (HV) - změna v notovém zápise, falešný tón <i>Průřezová témata</i> OSV - dorozumívání ENV - estetické hodnoty prostředí VDO - prohlubuje empatii, respektuje kulturní a etnické odlišnosti MED - schopnost vnímat a kriticky hodnotit vizuální znaky <i>Další poznámky</i>
XII, Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně	- diskutuje nad výtvarnými vyjádřeními, hodnotí, zdůvodňuje, diskutuje, srovnává a analyzuje	<i>Mezipředmětové vztahy</i> CJ - diskuse ČJS - instalace objektů v přírodě

obrazy vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil Učivo: osobní postoj v komunikaci RVP: 2.období: 12	- podílí se na výzdobě svého okolí - vybírá a uplatňuje ilustraci, objekty, plastiku, comics, fotografii, elektronický obraz, reklamu,...	Průřezová témata OS V - dorozumívání, vyjádření vlastního názoru ENV - estetické hodnoty prostředí VDO - prohlubuje empatii, respektuje kulturní a etnické odlišnosti MED - schopnost vnímat a kriticky hodnotit vizuální znaky
---	--	---

5.4 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vyučovací předmět hudební výchova vede žáka k porozumění umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují, rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka.

Hudební činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, jeho pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby, umožňují mu interpretovat hudbu podle jeho individuálního zájmu a zaměření.

Těžištěm práce je zpěv. Ten by se měl stát přirozenou potřebou vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech. Láska k hudbě se nejspíše probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Výběr písní je rozmanitý. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů. Poslechem se učí žáci citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Výběr písní, poslechových skladeb, probíraných skladatelů záleží na učiteli. Ten vybírá vše podle složení třídy. Vhodně využívá dětí s mimoškolní aktivitou s hudebním zaměřením jako „pomocné“ učitele. Sepsané mezipředmětové vztahy a průřezová témata u jednotlivých kompetencí jsou pouze orientační pro možné využití. Učitel ve vyučovacím procesu toto propojení s ostatními předměty či zařazení některého průřezového tématu využívá podle konkrétní situace a možností.

Časová dotace vyučovacího předmětu Hudební výchova je 1 hodina týdně ve všech ročnících. Žáci i učitelé mají k dispozici velký výběr rytmických hudebních nástrojů, klavír, kytaru a elektron. varhany.

Klíčovými kompetencemi, které jsou v této vzdělávací oblasti naplňovány, jsou především tyto: **K naplnění klíčových kompetencí vede široká nabídka činností, která je uvedena v tabulce.**

Kompetence k učení

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Seznam očíslovaných **Očekávaných výstupů** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje)

1. *zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase*
2. *rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem*

3. *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
4. *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrům, tempo, dynamiku, směr melodie*
5. *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
6. *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*
7. *zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
8. *orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*
9. *využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
10. *rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
11. *vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
12. *rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny*
13. *ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vy tváří pohybové improvizace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 1.M. *zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- 2.M. *správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu*
- 3.M. *reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku*
- 4.M. *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 5.M. *zpívá písně přiměřeném rozsahu individuálně schopnostem*
- 6.M. *propojí vlastní pohyb s hudbou*
- 7.M. *doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje*
- 8.M. *odliší tóny podle výšky, síly a barvy*
- 9.M. *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*
- 10.M. *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování*

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I. Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, RVP I. období: 1 2.období: 7 Učivo: vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, dvojhlas, kánon - orientace v notovém záznamu jednoduché melodie	I.období - učí se pracovat s hlasem - rozlišuje pěvecký a mluvní projev - získává pěvecké návyky (správné nasazení a tvorba tónu, dýchání) - poznává dynamicky odlišný zpěv - snaží se dodržovat hlasovou hygienu - rozšiřuje si postupně hlasový rozsah - intonuje melodie v dur 2.období - pracuje se svým hlasem - užívá dynamicky odlišný zpěv - dbá na hlasovou hygienu - dále rozšiřuje svůj hlasový rozsah - intonuje melodie v dur i moll – na základě svých dispozic - zkouší jednoduché vícehlasy (prodlevy, kánon, lidové dvoj hlasy)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> TV - činnost a funkce hlasivek, správné dýchání, hospodaření s dechem, posilování svalových skupin (záda, břišní svalstvo) <i>Průřezová témata</i> OSV - mezilidské vztahy (témata lidových písniček) <i>Další poznámky</i> - vhodné využití divadelního představení se zpěvy (ukázka práce s hlasem, výslovnost, mluvní projev...)
II.Na základě individuálních hudebních schopností využívá jednoduché hudební nástroje při doprovodné, souborové, popř. sólové hře RVP I. období: 2,3 2.období: 9,10,11 Učivo: instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, doprovod	I.období - seznamuje se s hudebními nástroji Orffova instrumentáře, zkouší jednoduchou hru na ně (vhodnost využití zobcových fléten - dýchání) - reprodukuje jednoduché rytmické motivy - jednoduchým rytmickým motivem doprovodí písně - hraje hudební rytmické hry (ozvěna, otázka...) - pozná nejznámější hudební nástroje, zařadí je podle druhu 2.období - snaží se vyjádřit hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje (představy rytmické, melodické, tempové, dynamické) - reprodukuje i sám vymýšlí rytmické motivy v daném taktu - používá hudební nástroje k doprovodu písní, k tvorbě předeher, meziher a doher a k hudebním hrám	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČJ- slovní a hudební rytmus (rytmus řeči, dělení slov na slabiky, rýmování, reprodukce veršů, vlastní tvorba básní, odhalování rytmických zákonitostí a souvislostí) <i>Průřezová témata</i> EGS - kulturní rozdíly /rozdílné hudební nástroje a rytmy různých zemí/ OSV - řeč zvuků, těla, předmětů, empatie <i>Další poznámky</i> - doplnit výuku mnoha ukázkami nástrojů, poslechy jejich zvuku - využití hudebních pořadů některých orchestrů

	- akcentuje těžkou dobu v rytmickém doprovodu (pomoc učitele, spojení s doprovodným pohybem na těžkou dobu) - začíná se orientovat v rytmickém schématu motivu (vhodné ještě spojit se slovy jako opěrnými pilíři) - z nabídky vybere podle svého cítění vhodný doprovod z rytmické banky (např. keyboardů) - poznává další hudební nástroje, správně je zařadí do skupin	
III. Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby, seznamuje se s hudební terminologií. RVP I. období: 5 2. období: 8 Učivo: čtení rytmického schématu písně (melodie stoupá, melodie klesá), tempové změny v písních	I. období - ví, jak vypadá notová osnova, houslový klíč, noty a pomlky - v záznamu jednoduché melodie sleduje její pohyb - sleduje dynamické a tempové změny v písních a porovnává je 2. období - pozná noty a pomlky podle délky (celá, půlová, čtvrtová, osminová) - pracuje s písněmi v různém taktu, reaguje na změny pohybem popř. zvládne dirigování ²A, ³A, ⁴A taktu - seznamuje se s další hudební terminologií (předznamenání, křížek, béčko, odrážka, stupnice, tónina apod.) - snaží se podle svých individuálních schopností a dovedností reprodukovat píseň podle zápisu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> UK (Vv) - kresba (podoba not a pomlky, využití délky, zobrazení melodie, její pohyb, dynamika, vzájemné proplétání apod.) MA - délka not a pomlky (zlomky, dělení celku), doplňování taktu (dopočítávání daného celku) CJS - délka not a pomlky (dělení času - hodina a její části), přesně daná pravidla v hudbě (např. celé tóny a půltóny - daná jistá pravidla jako v životě) apod. CZ - cvičení na hudbu, taneční kroky, využití různého náčiní (sestavy s míči, stuhami, obručemi apod.), relaxační hudba (využití v dalších předmětech) a pomlky (dělení času - hodina a její části), přesně daná pravidla v hudbě (např. celé tóny a půltóny - daná jistá pravidla jako v životě) apod. <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>
IV. Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků RVP I. období: 4 2. období: 13 Učivo: hudebně pohybové činnosti	I. období - doprovází pohybem znějící hudbu (taktováním, tanečními kroky, vlastním pohybovým ztvárněním) - reaguje na změny v proudu znějící hudby pohybem (změny tempové, dynamické, rytmicko-metrické apod.) - orientuje se v prostoru, snaží se si zapamatovat a reprodukovat pohyby prováděné při tanci či	<i>Mezipředmětové vztahy</i> ČZ - cvičení na hudbu, taneční kroky, využití různého náčiní (sestavy s míči, stuhami, obručemi apod.), relaxační hudba (využití v dalších předmětech) <i>Průřezová témata</i> EGS - odlišné tance zemí MED - mediální vystoupení (různé

- pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů při tanci) - pantomima, pohybové improvizace	pohybových hrách - seznámí se s jednoduchými lidovými tanci (např. mazurka apod.) 2.období - učí se základní taneční kroky (polka, valčík...) - pokouší se o pohybové improvizace na slyšenou hudbu (výrazně ztvární kontrast a gradaci, pohyb melodie)	programy) ENV - kulturní dědictví (lidové tance) <i>Další poznámky</i>
V. Vyčleňuje z hudebního proudu elementární sémantické prvky (např. pohyb melodie, polohu apod.), slovně je charakterizuje a uvědomuje si jejich význam ve skladbě RVP I. období: 5 2.období: 12 Učivo: - průpravná dechová, rytmická a melodická cvičení - kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) - metrum, tempo, dynamika	I.období - poslouchá zpěv písní a skladby s různým obsahem, různými typy melodií a různým rytmem - slovně se dokáže vyjádřit o poslouchaném jednoduchým popisem, pocitově - účastní se různých průpravných melodických cvičení 2.období - rozliší kvalitu tónů (délku, sílu, barvu, výšku) - seznamuje se se vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - charakterizuje poslouchanou hudbu, zdůvodňuje - uvědomuje si použité výrazové prvky v písni či skladbě (metrorytmické, tempové, dynamické i harmonické)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> UK (Vv) - výtvarné ztvárnění melodií, pocitů z rytmu, apod. <i>Průřezová témata</i> MKV - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami jiných národů <i>Další poznámky</i>
VI. Rozpoznává některé hudební druhy a žánry (hudba taneční, pochodová, slavnostní, apod.) RVP I.období: 6 2.období: 10 Učivo: poslechové činnosti - rozvoj hudební představivosti, zvukolamba - hudební styly a žánry - hudební formy interpretace hudby (slovní vyjádření)	I.období - rozvíjí si hudební sluch a harmonické i rytmické cítění - rozšiřuje si hudební představivost a hudební myšlení - rozeznává délku, sílu, barvu a výšku tónů, melodické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu - sleduje zvukomalbu, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy - rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	<i>Mezipředmětové vztahy</i> UK (Vv) - různá výtvarná ztvárnění (hudební skladatelé, ztvárnění poslechu apod.), propojení období i s výtvarnictvím, architekturou, módou a pod. ČJS - propojení s historií, začlenění do období JJK (CJ) - čtení o životě skladatelů, o dané době <i>Průřezová témata</i> EGS - evropští skladatelé ENV - kulturní dědictví, ekosystémy (písně o přírodě) MED - mediální vystoupení, návštěvy

		koncertů, programů, hudba v reklamách VDO - občan, stát (hymna, slavnostní hudba...) MKV - lidské vztahy
	2.období	<i>Další poznámky</i>
	- seznamuje se se strukturou díla (forma - opera, opereta, symfonie apod.) - pozná sémantické prvky v dílu (zvukomalbu, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) - poznává různá díla a jejich autory (život autora, doba vzniku díla, samotná díla a poslech ukázek) - poznává hudební styly a žánry - pochod, ukolébavka, taneční hudba apod. (ve vztahu k společnosti, kulturním tradicím a zvykům) - seznamuje se s jednoduchými hudebními formami (malá a velká písňová forma, rondo, variace) - dokáže se o hudbě slovně vyjádřit (jaká je to hudba a proč je taková)	

5.5 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Oblast Člověk a svět práce je na 1.stupni rozdělena do čtyř tematických okruhů.: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstelské práce a Příprava pokrmů.

V této vzdělávací oblasti vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k osvojení základních pracovních dovedností, k tvořivosti, k organizaci a plánování práce, k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek, ke spolupráci, vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů. Také-pomáháme rozvíjet jejich estetické cítění, hrubou i jemnou motoriku, napomáhá utvářet praktické životní dovednosti, například také podporuje kladný vztah k životnímu prostředí a k péči o ně.

Vzhledem k široké škále činností, kterou tato vzdělávací oblast nabízí, je možné ji vhodně zařazovat do ostatních vyučovacích předmětů.

Časová dotace předmětu Člověk a svět práce je ve všech ročnících 1 hodina týdně. Probíhat může jak ve třídách, tak na zahradě, v okolí školy, na výletech a školách v přírodě.

Klíčovými kompetencemi, které jsou v této vzdělávací oblasti naplňovány, jsou především tyto: **[v těchto závorkách je nabídka možných činností vedoucích ke splnění klíčových kompetencí]**

Kompetence k učení

- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a uvádí věci do souvislostí. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky zkouší porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.

[Tvorba pracovních postupů a návodů, prostorové konstruování. Projekty- dílny, projekty ve třídách. Prezentace vlastní i skupinové práce.]

Kompetence k řešení problémů

- napomáhá žákovi samostatně řešit problémy a volit vhodný způsob řešení. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit.

[Manipulace s předměty- vlastní zkušenost, úsudek. Třídění informací- pracovní postupy, zjednodušení práce- volba vhodného postupu.

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků.(S ohledem na věk

žáka.) Tvořivě je využívá ke svému rozvoji. **[Výstavy, dílny, soutěže.]**

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel, které sám respektuje. Na základě poznání nebo přijetí nové role

v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. **[Zapojení se účinně do skupinové práce.]**

Kompetence občanské

- žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Rozhoduje se pokud možno zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc. Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví.

[Projekty - prvky lidových tradic - výrobky, zvyky.]

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla. Snaží se přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, vnímá nutnost ochrany životního prostředí. Snaží se využít znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

[Školy v přírodě - sebeobsluha, tvorba výrobků k jednotlivým tématům, stolování. Kroužky a zájmová činnost- např.kroužek Dovedné ruce, Batikování - práce s různými materiály. Dílny - třídní, mezi třídami i napříč celou školou. Skládání a manipulace s různými předměty při činnostním učení a výroba různých pomůcek.]

Vzdělávací oblastí prolínají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (ENV)

Nabídka různých činností napomáhajících splnění očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:

- práce s přírodní materiálem (dřevo, kůra, sláma, listí, kaštiny, kukuřičné šustí, kameny atp.)
- práce s papírem (papír, karton, samolepící tapety, fólie atp.)
- výrobky z modelovací hmoty (školní modelovací hmoty, modurit, rychleschnoucí hmota, keramická hlína atp.)
- práce s textilem
- drátkování
- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- práce na školním pozemku, péče o pokojové květiny
- práce v kuchyni, výběr, nákup a skladování potravin

Seznam očíslovaných **Očekávaných výstupů** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
2. pracuje podle slovního návodu a předlohy
3. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
4. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
5. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
6. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 1.M. zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- 2.M. pracuje podle slovního návodu a předlohy
- 3.M. vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- 4.M. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- 5.M. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- 6.M. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

7. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
8. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
9. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
10. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

- 7.M. *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*
- 8.M. *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- 9.M. *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- 10.M. *udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*
- 11.M. *užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- 11. *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*
- 12. *pečuje o nenáročné rostliny*
- 13. *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- 14. *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- 15. *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- 16. *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 12.M. *provádí pozorování přírod v jednotlivých ročních obdobích a popíše*
- 13.M. *pečuje o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 14.M. *dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin*
- 15.M. *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelské pozorování*
- 16.M. *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- 17.M. *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*
- 18.M. *na zahradě*

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- 17. *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- 18. *chová se vhodně při stolování*
- 19. *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- 20. *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- 21. *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- 22. *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 19.M. *upraví tabuli pro jednoduché stolování*
- 20.M. *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 21.M. *uvede základní vybavení kuchyně*

- 22.M. připraví samostatně jednoduchý pokrm
 23.M. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
 24.M. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
 25.M. uplatňuje zásady správné výživy

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I.období I. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. RVP:1 Učivo: práce s tradičními i netradičními materiály, upcylace – přeměna nepotřebných materiálů na nové s estetickou hodnotou, práce s modelovací hmotou	- vytváří jednoduché prostorové tvary - pracuje podle slovního návodu a předlohy - rozezná přírodní a technické materiály - volí nástroje, pomůcky a způsob jejich využití vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a práce - mačká, trhá, lepí, polepuje, překládá, skládá, stříhá, trhá, vystřihuje, nalepuje, slepuje, vyřezává - obkreslí podle předlohy - rozliší vlastnosti jednotlivých materiálů (model. hlína, plastelína, modurit, těsto)	Mezipředmětové vztahy Umění a kultura, Člověk a jeho svět Průřezová témata ENV-péče o životní prostředí
II. Pracuje podle slovního návodu a předlohy. RVP:2 Učivo: práce s přírodninami, práce s textiliemi, zvyky, tradice, řemesla	- ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky vhodné k práci s modelovací hmotou - hněte, ubírá, přidává, mačká, válí, stlačuje a vyrábí jednoduché předměty - vytvoří jednoduchý výrobek a dekoraci z přírodních materiálů - pracuje s textilními materiály (nitě, bavlnky, šňůrky, stužky, textilie různého druhu) - stříhá, nalepuje textilií a vyrobí jednoduchý - - textilní výrobek - šije zadním stehem - poznává různé lidové zvyky, tradice a řemesla na základě ukázek, videa, filmu, exkurzí - užívá některé techniky –	Mezipředmětové vztahy Jazyk a jazyková komunikace Průřezová témata OSV-sebeovládání

	tkaní, vizovické pečivo, zdobení kraslic - při tvořivých činnostech s různým materiálem využije prvky lidových tradic z okolí bydliště	
2.období I. Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. RVP:3 Učivo: vlastnosti materiálů, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	- rozliší základní druhy materiálu, zvolí a použije vhodný materiál pro daný výrobek - pomocí přiměřených pracovních operací a postupů vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Umění a kultura/Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata OSV-</i> sebeovládání spolupráce
II. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. RVP:4 Učivo: lidové zvyky, tradice, řemesla	- využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech s různým materiálem	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace <i>Průřezová témata</i> MKV-rozdílnost tradic a zvyků
III. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. RVP:5 Učivo: pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OSV-utváření praktické životní dovednosti <i>Další poznámky</i>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI I.období I. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. RVP:7 Učivo: práce s různými stavebnicemi	- zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi (montáž, demontáž) - sestaví modely z různých stavebnic podle předlohy i vlastní fantazie	<i>Mezipředmětové vztah:</i> Matematika a její aplikace <i>Průřezová témata</i>

2.období I. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. RVP:8 Učivo: stavebnice (plošné), prostorové, konstrukční	- provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Matematika a její aplikace <i>Průřezová témata</i> OS V- spolupráce, sebeovládání
II. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. RVP:9 Učivo: sestavování modelů práce s návodem, předlohou, náčrtem	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Český jazyk Matematika a její aplikace <i>Průřezová témata</i> OSV-vztahy ke spolužákům i k sobě samému
III. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. RVP: 10 Učivo: pořádek, hygiena a bezpečnost při práci	- udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OS V- sebekázeň, sebeovládání <i>Další poznámky</i>
PĚSTITELSKÉ PRÁCE I.období I. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. RVP: 11 Učivo: ošetřování pokojových květin, množení rostlin, sázení	- pečuje o nenáročné rostliny - provádí zalévání, kypření, rosení, rozmnožování - upravuje půdu, seje, sází, ošetřuje, sklízí - volí podle druhu pěstitelských činností odpovídající pomůcky, nástroje a náčiní	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Umění a kultura, Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> ENV-uvědomění si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
II. Pečuje o nenáročné rostliny. RVP: 12 Učivo: pěstování některých plodin, pokusy a pozorování	- provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování - ověřuje si podmínky života rostlin - poznává důležitost vody, světla, tepla pro život rostlin	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> ENV-péče o životní prostředí
2.období I. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět, Český jazyk <i>Průřezová témata</i> ENV-péče o

pozorování. RVP: 13 Učivo: základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, využití kompostu, výživa rostlin	- pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	životní prostředí
II. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. RVP: 14 Učivo: pěstování pokojových rostlin, rostlin ze semen, seznámení s jedovatými rostlinami	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - rozšíří si poznatky o jedovatých rostlinách, rostlinách, které vyvolávají alergie a o rostlinách jako jsou drogy	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> ENV-péče o životní prostředí OSV-utváření praktické životní dovednosti
III. Volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. RVP: 15 Učivo: správný výběr pracovních nástrojů, pomůcek a náčiní, jejich správné využití	- volí správné pomůcky, nástroje, náčiní podle druhů pěstitelských činností	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> ENV-péče o životní prostředí
IV. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. RVP: 16 Učivo: pořádek, hygiena a bezpečnost při práci	- udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, poskytne první pomoc při úrazu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OSV-sebekázeň, sebeovládání
I.období I. Připraví tabuli pro jednoduché stolování. RVP: 17 Učivo: úprava stolu	- upraví stůl pro každodenní stolování – ubrus, prostírání, příbor, výzdoba	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Umění a kultura, Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> MKV-rozdílnost zvyků a tradic
II. Chová se vhodně při stolování. RVP: 18 Učivo: pravidla správného stolování	- chová se vhodně při stolování	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OSV-sebeovládání

2.období I. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. RVP: 19 Učivo: základní vybavení kuchyně, příprava jednoduchého pokrmu	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i>
II. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. RVP: 20 Učivo: naplňuje výběr potravin, nákup potravin	- vybere a nakoupí vhodné potraviny pro přípravu jednoduchého pokrmu - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Jazyk a jazyková komunikace <i>Průřezová témata</i> OSV-utváření praktické životní dovednosti
III. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. RVP: 21 Učivo: jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie, význam a pořádek	- ovládá jednoduché kuchyňské nástroje - seznámí se s historií techniky v kuchyni	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OSV-utváření praktické životní dovednosti, sebeovládání
IV. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. RVP: 22 Učivo: pořádek, hygiena a bezpečnost při práci	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OSV-sebekázeň, sebeovládání

5.6 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - TĚLESNÁ VÝCHOVA**Charakteristika vyučovacího předmětu:**

Náplň vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je chápána jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Vytváří pozitivní vztah k pohybovým aktivitám a vede k poznání hodnoty zdraví člověka (zdravý životní styl). Osvojování pohybových dovedností působí jako prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení, čímž lze předcházet poškození zdraví.

Tato vzdělávací oblast formuje důležité vlastnosti člověka (vytrvalost, odvalu, odpovědnost, cílevědomost) a utváří smysl pro spravedlnost. Žáci se učí zvládat své emoce, snášet neúspěch, dodržovat vymezená pravidla. Vede děti k toleranci a ohleduplnosti k jedincům jiné generace či pohlaví, s různými zdravotními problémy a handicapem i s různou úrovní pohybových dovedností.

Všechny činnosti této vzdělávací oblasti jsou v jednotlivých ročnících přizpůsobeny věku i schopnostem žáků a možnostem školy. Časová dotace vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou vždy 2 hodiny týdně v každém ročníku. Tělesná výchova probíhá na školním hřišti, pronajaté tělocvičně a v plaveckém bazénu. Výuka plavání se realizuje v rozsahu 40 vyučovacích hodin. Žáci mají k dispozici velké množství sportovního náradí, náčiní i jiných pomůcek.

Klíčovými kompetencemi, které jsou v této vzdělávací oblasti naplňovány, jsou především tyto: [v těchto závorkách je nabídka možných činností vedoucích ke splnění klíčových kompetencí]

Kompetence k učení

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení. Posoudí vlastní pokrok, zhodnotí výsledky svého učení a naplánuje, jakým způsobem by se mohl zdokonalit

[Vyhledávání (internet, tisk) a třídění informací týkajících se sportovních akcí. Pohybové hry, soutěže, závody družstev. Hodnocení a sebehodnocení, snaha maximálního využívání svých možností a schopností.]

Kompetence k řešení problémů

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. Kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

[Účast na tvorbě pravidel- diskuse a argumentace. Vyhledávání informací z oblasti sportu, zdravé výživy atd. Hodnocení a sebehodnocení vycházející z vlastní zkušenosti. Hledání různých způsobů řešení problémů - zodpovědnost, objektivita, aktivita, asertivita... Spolupráce a pomoc. Zaujímání postojů a stanovisek.]

Kompetence komunikativní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- formuluje a vyjadřuje výstižně své myšlenky a názory v logickém sledu. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje

[TV turnaje a soutěže - spolupráce s MS, napříč školou i třídami. Školy v přírodě. Prezentace sportovních akcí - časopis, INFO kanál, Neverbální komunikace- zvukové a vizuální signály.]

Kompetence sociální a personální

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu. Ovládá a řídí svoje jednání i chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

[Kooperace v různě početných skupinách. Kroužky - pohybové hry, cvičení s hudbou, jóga. Školy v přírodě a výlety. Spolupráce napříč školou i mezi školami. Aktivní účast rodičů na různých akcích. Tvorba pravidel, školní řád, vzájemné respektování se. Práce s pochvalou a povzbuzením.]

Kompetence občanské

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Projevuje pozitivní postoj ke sportovním aktivitám

[Při sportovních aktivitách Respektování pravidel, školního řádu s právy i povinnostmi. Činnosti týkající se protidrogové prevence, soutěže a olympiády.]

Kompetence pracovní

Na konci druhého období žák podle svých možností:

- dodržuje vymezená pravidla z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

[Školy v přírodě, kroužky, činnosti s náčiním a náradím (rozvržení a poznání vlastních sil a schopností.]

Seznam očíslovaných **Očekávaných výstupů** z RVP ZV (dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla výstupů, které tento naplňuje):

1. *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
2. *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
3. *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
4. *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
5. *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*
6. *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
7. *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
8. *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
9. *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
10. *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
11. *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*

12. *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
13. *zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy*
14. *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
15. *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*
16. *adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti*
17. *zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP ZV :

(dále v tabulce jsou u Výstupů předmětu uváděna pouze čísla s indexem M výstupů, které tento naplňuje):

Očekávané výstupy – v 1. období

- 1.M. *zvládá podle pokynů na pohybovou činnost*
- 2.M. *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- 3.M. *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- 4.M. *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- 5.M. *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy – v 2. období

- 6.M. *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu*
- 7.M. *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- 8.M. *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- 9.M. *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotní vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- 10.M. *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- 11.M. *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
- 12.M. *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- 13.M. *zvládá podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat chvíle na odstranění únavy*

Vzdělávací oblasti prolínají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Multikulturní výchova (MKV)

Mediální výchova (MED)

Environmentální výchova (ENV) - vztah člověka k prostředí

Nabídka činností napomáhajících ke splnění daných kompetencí:

Gymnastika:

- akrobatická cvičení
- přeskoky překážek
- cvičení na nářadí
- cvičení s hudbou
- přeskoky přes švihadlo

Atletika:

- běh (i vytrvalostní)
- běh v terénu
- skok do dálky
- hod míčkem

Pohybové hry:

- různé zaměření (s pomůckami i bez pomůcek)

Sportovní hry:

- kopaná
- florbal
- vybíjená
- základy basketbalu

Turistika a pobyt v přírodě:

- chůze v terénu
- ochrana přírody

Plavání:

- adaptace na vodní prostředí, hry
- základní plavecké činnosti – splývání, dýchání ve vodě, nácvik plaveckých pohybů - plavecké styly-prsa, kraul, znak
- skoky do vody
- prvky sebezáchrany-potápění-hry
- prvky bezpečnosti-dodržování pravidel v bazénu a pokynů vyučujících

Výstup předmětu	Rozpracované výstupy	Poznámky
I.období I. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. RVP:1 Učivo: význam pohybu pro zdraví, příprava organismu zdravotně zaměřené činnosti	- zvládnout správné rozcvičení, protažení, „zahřátí organismu“ - přirozeně zautomatizovat tuto činnost	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>
II. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. RVP:2 Učivo:pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	- hodnocení a sebehodnocení - vycházet ze zájmu dětí o pohybové aktivity a přirozenou soutěživost	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> OSV-sebepoznávání, sebehodnocení <i>Další poznámky</i> - kdykoliv umět tato cvičení použít i v jiných situacích než je Tv či sport

III. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. RVP:3 Učivo: pohybové hry, zásady jednání a chování základy sportovních her	- jednoduché soutěže a pohybové hry, umět přijmout určitou pozici v týmové činnosti	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> MKV-smysl pro spravedlnost OSV-sebekontrola <i>Další poznámky</i> - možnost sestavit tým z žáků různého věku (nutná spolupráce)
IV. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. RVP:4 Učivo: bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena při TV, organizace při TV	- postupně upevňovat model bezpečného chování při různých činnostech, hrách a soutěžích	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> <i>Další poznámky</i>
V. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. RVP:5 Učivo: komunikace v TV	- dodržovat předem stanovená pravidla	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Prolíná všemi oblastmi <i>Průřezová témata</i> OSV-volní vlastnosti <i>Další poznámky</i>
VI. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. RVP:6 Učivo: rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, měření a posuzování pohybových dovedností	- vycházet ze zájmu dětí o pohybové aktivity a přirozenou soutěživost	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i>
VII. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo	- osvojit si správné držení těla, protahovací a uvolňovací cvičení, popř. zařadit speciální vyrovnávací cvičení	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> OSV-uvědomování si svých

vlastním svalovým oslabením. RVP:7 Učivo: plavání, zdravotně zaměřené činnosti		možností <i>Další poznámky</i> - kdykoliv umět tato cvičení použít i v jiných situacích než je Tv či sport
2.období VIII. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. RVP:8 Učivo: základy sportovních her	- různé role a vztahy s různou mírou pravomoci či odpovědnosti při prosazování a dodržování společných pravidel	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Jazyk a jazyková komunikace <i>Průřezová témata</i> OSV-korigování jednání <i>Další poznámky</i> - popis pravidel
IX. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. RVP:9 Učivo: bezpečnost při pohybových činnostech, turistika a pobyt v přírodě	- model bezpečného chování, základy první pomoci	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Člověk a jeho svět <i>Průřezová témata</i> MKV-pomoc druhým, OSV-sebekontrola <i>Další poznámky</i> - musí prolínat všemi činnostmi ve škole i v běžném životě
X. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. RVP: 10 Učivo: zdroje informací při pohybových činnostech	- korekce nesprávného pohybu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> <i>Průřezová témata</i> MKV-smysl pro objektivitu, OSV-sebeovládání
XI. Jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při jednotlivých činnostech opačné pohlaví. RVP: 11 Učivo: základy atletiky	- předem určit základní pravidla a upozornit na odchylky	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Jazyk a jazyková komunikace <i>Průřezová témata</i> MKV-smysl pro spravedlnost

XII. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. RVP: 12 Učivo: komunikace v TV, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	- seznámit se základním názvoslovím při cvičení, pojmenovat nářadí a náčiní - seznámit se s běžně užívanými termíny v některých sportovních disciplínách	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Jazyk a jazyková komunikace <i>Průřezová témata</i> MED-motivace ke sportu
XIII. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. RVP: 13 Učivo: pohybové hry, průpravné úpoly	- umožnit organizaci různých her a soutěží	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace <i>Průřezová témata</i> OSV-korigování jednání <i>Další poznámky</i> -škola v přírodě, miniolympiády
XIV. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. RVP: 14 Učivo: základy atletiky, základy gymnastiky	- seznámit se základním měřením	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Matematika a její aplikace <i>Průřezová témata</i> O S V-sebepoznávání <i>Další poznámky</i> -měření času a délky -vytváření grafů a tabulek
XV. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace. RVP: 15 Učivo: zdroje informací o pohybových činnostech	- informace na nástěnce v areálu školy, v domech dětí a mládeže, v místním tisku i z doslechu	<i>Mezipředmětové vztahy</i> Informační a komunikační technologie, Jazyk a jazyková komunikace <i>Průřezová témata</i> MED-informace o sportovních aktivitách <i>Další poznámky</i> - práce s internetem, tiskem

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla hodnocení žáků

- Účelem hodnocení je **podpora učení a rozvoje žáků**. To se neobejde bez průběžné podporující zpětné vazby, formativního hodnocení a spoluúčasti žáka na hodnocení.
- **Hodnocení je formativní**, poskytuje žákovi průběžnou zpětnou vazbu a konkrétní informace o průběhu procesu učení ve fázi, kdy se jeho výkon dá ještě zlepšit, takže slouží i k jeho sebereflexi, a tímto k dalšímu rozvoji a postupnému přijímání odpovědnosti za vlastní učení.
- Hodnocení je **kriteriální**, výkon žáka je posuzován na základě předem daných cílů nikoli intuitivně.
- Hodnocení je **systematické**, vychází z plánovaného a průběžného pozorování a zaznamenávání jevů a procesů.
- Hodnocení je **individualizované**, neporovnává žáky mezi sebou, ale výkon žáka je posuzován vzhledem k předešlému výkonu, individualitě a jeho specifickým schopnostem. Hodnocení odráží aktuální úroveň osvojení kompetencí, zda vzhledem ke stanovenému cíli došlo ke zlepšení, či nikoliv a jaké jsou možnosti rozvoje kompetencí do budoucna.
- Hodnocení učitelem je doplňováno o **sebehodnocení** žáka a vrstevnické hodnocení.
- Hodnocení je **komplexní**, zahrnuje průběh i výsledky vzdělávání ve vztahu k celkovému rozvoji osobnosti žáka.
- Průběžné hodnocení ústí v **sumarizující shrnutí** výsledků učení, které je doplněno o další možnosti rozvoje žáka.
- Zákonným zástupcům nabízíme možnost hodnocení svého dítěte prostřednictvím žákovské knížky. Žák tak získává další informace o ocenění svých silných stránek, pokroku i podpory svého rozvoje.
- Pro průběžné i závěrečné hodnocení používáme tuto škálu sumativního hodnocení:

Škála hodnocení	
Zkratka	Vysvětlení významu
J	JEŠTĚ NEOSVOJENO. Dovednost (kompetence, výstup) ještě není zvládnuta , zatím se nedaří ji uplatňovat ani ve známých situacích.
Č	ČÁSTEČNĚ OSVOJENO Dovednost (kompetence, výstup) činí potíže, je třeba dopomoci i ve známých situacích.
T	TÉMĚŘ OSVOJENO. Dovednost (kompetence, výstup) je téměř osvojena, je uplatňována téměř samostatně v nových situacích s mírnou dopomocí, připomenutím a kontrolou.
Ú	ÚPLNĚ OSVOJENO. Dovednost (kompetence, výstup) je uplatňována úplně samostatně a automaticky ve známých i nových situacích.

6.2 Způsoby hodnocení žáka	
Průběžné hodnocení	Poskytuje zpětnou vazbu, která se vztahuje ke správnosti učení, k ocenění kreativity, samostatnosti, přístupu a naznačuje cestu k nápravě chybných řešení. Hodnotí míru osvojení dovednosti, kompetence nebo výstupu. Vztahuje se ke splnění konkrétních cílů. Písemné průběžné hodnocení je součástí žákovské knížky a školního informačního systému. Průběžné ústní hodnocení probíhá formou debaty po ukončení tematického celku. popisuje kvalitu prokázaných znalostí. Může popisovat zájem, snahu i aktivitu žáka.
Sebehodnocení žáků	Žáci písemně nebo ústně hodnotí míru zvládnutí učiva, vyjadřují své pocity z individuální nebo skupinové práce. Žáci se tomuto hodnocení učí postupně v průběhu vzdělávání, zamýšlejí se nad svým rozvojem, posuzují úroveň svých znalostí a dovedností a hledají cestu k posunu. Učí se hodnotit výsledky svojí práce vzhledem ke stanovenému cíli. Učí se převzít za svoje učení a výsledky zodpovědnost.
Individuální konzultace	Probíhá formou individuálních rozhovorů žáka s učiteli, podle potřeby také s rodiči. Cílem je formativní zpětná vazba, pojmenování silných stránek a hledání možností ke zlepšení směrem ke stanovenému cíli.
Vysvědčení	Součástí závěrečného hodnocení je sumativní hodnocení, které poskytuje informaci o dosažené úrovni výstupů žáků a jejich chování v konkrétním období ve vztahu k cílům vzdělávání, a formativního hodnocení, které poskytuje žákovi slovní zpětnou vazbu k jeho procesu učení, výsledkům a doporučení k dalšímu rozvoji. Současně slouží k jeho sebereflexi a dalšímu rozvoji žáka. Vystihuje úroveň, kterou žák dosáhl ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu nebo chování. Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka. Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůrazňuje jeho kvality, upozorňuje na problematické oblasti a naznačuje směr dalšího rozvoje. Obsahuje doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat. Hodnotí píli a snahu žáka v jeho přístupu ke vzdělávání. V případě vyžádání školou, na kterou žák přestupuje, nebo pro potřeby přijímacího řízení, zajistí škola doplnění hodnocení o klasifikaci. Klasifikační stupně jsou popsány v Příloze č. 1 Školního řádu - Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

6.3 Kritéria hodnocení

Vyučující při hodnocení žáků posuzují tyto oblasti:

Osobnostní rozvoj

- Dodržování domluvených pravidel chování a komunikace.
- Dovednost formulovat své myšlenky, potřeby, požadavky a přání slušným způsobem.
- Dovednost pracovat ve skupině, spolupracovat. Žák dokáže dočasně přijmout roli, která mu není blízká pro podporu skupiny, vnímá odpovědnost za společný výsledek.
- Jak si žák váží sebe sama, jak dovede přijímat a respektovat ostatní.
- Dovednost kultivovaně diskutovat, vyslechnout názor druhého a přemýšlet o něm. Vyhodnotit argumenty.
- Dovednost jednat empaticky.

Dovednosti a kompetence k učení

- Dovednost zvolit si pro sebe nejvhodnější metodu učení v dané chvíli, umět použít různé metody učení.
- Schopnost vyhodnotit své možnosti (časové, osobní, materiální....).
- Schopnost sestavit a dodržet plán své práce.
- Aktivně ovlivňovat způsob svého učení.
- Přijímat upozornění na chybu a vnímat ji jako příležitost k učení, poučit se z ní a umět ji opravit.
- Pro svou práci používat více zdrojů, umět vybrat informace a ověřit si je.
- Schopnost doptávat se, v případě, že žák neví nebo něčemu nerozumí.
- Dovednost různou formou zpracovat výsledky své práce a prezentovat je ostatním. Snaha ostatní zaujmout.

Znalosti a vědomosti

- V každém vyučovaném předmětu jsou stanoveny pro každý ročník zvlášť, vždy se opírají o závazné vzdělávací výstupy. Jsou popsány v platném školním vzdělávacím plánu.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků vychází z naplňování očekávaných výstupů vzdělávání a dosahování kompetencí v jednotlivých oblastech a etapách vzdělávání.
- Žáci jsou hodnoceni formativně a slovně. Takovéto hodnocení vypovídá o prokázaných schopnostech i obtížích, reflektuje získávané kompetence i vědomosti.

7. Závěr

Naše škola by chtěla být i nadále:

- 1) místem předávání zkušeností a nápadů
- 2) otevřenou školou ve smyslu otevření se novým trendům vzdělávání i výchovné práce, budoucím učitelům, odborníkům a v neposlední řadě i žákům a jejich rodičům
- 3) kontaktním místem, místem setkávání pedagogických pracovníků a všech, kterým současné školství není lhostejné

Chceme být i nadále školou tvořivou, která přináší efektivní, činnostní učení, dává prostor otázkám žáků, vede žáky k objevování a úvahám, poskytuje mu příležitost zažít úspěch, umožňuje partnerskou oboustrannou komunikaci, podporuje týmovou práci, vede žáky ke vzájemnému hodnocení, k autentické sebereflexi, k sebehodnocení.

Stále usilujeme o vytvoření takového systému výuky, který by vyhovoval každému žákovi bez rozdílu nadání a podle jeho individuálních potřeb.

Cílem tohoto našeho snažení je vytváření pozitivního vztahu žáků ke vzdělávání a jejich motivace k dalšímu celoživotnímu vzdělávání.